

DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXVIII FEBRUARY - VASARIO 25, 1993 Nr. 7

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DRAMOS UŽDANGAI NUSILEIDUS AR PAKILUS

Antanas Dundzila

Vasario 14 dieną daugelio mūsų lauktas stebuklas neįvyko. Lietuvos prezidentu didele balsų dauguma buvo išrinktas LDDP-os Algirdas Brazauskas, bet ne išeivijai gerai pažįstamas, savo tarnyba Lietuvos okupantui niekada nesusisuočius Stasys Lozoraitis.

Stebuklą, turbūt, nereikia laukti. Stebuklai ateina netikėtai. 1990 kovo 11 įvyko stebuklas Lietuvoje. Po to dar sekė vienas 1991 rudenį.

Jau 1992 bėgyje sklido aiškūs ženklai, ko galima tikėtis. Nepraėjęs prezidentinio valdymo referendumas, ekonominis chaosas, seiminių rinkimų rezultatai ir kt. reiškė galimus politinius posūkius. Paskutines stebuklo viltis sudėjome į 1993 m. prezidento rinkimus. Čia dar kartą patyrėme, kad stebuklų dangus nedalina. Dangus ir Lietuvos gyventojai norėjo (Vox populi, vox Dei), kad Lietuvą toliau valdytų LDDP-a. Su tuo faktu tenka sutikti.

1993 vasario 14 d. Washingtone kalbėjęs Viktoras Nakas suformulavo penkis dėsnius, pagal kuriuos įvykius Lietuvoje dabar reikės vertinti. Tai bus nepriklausomybės, demokratijos, rinkos ekonomikos, žmogaus teisių ir teisingumo kokybė.

Tie dėsniai yra šventa tiesa – bet tai teorija. Jie gali būti matuojami įvairiais masteliais. Juos garantuoja Konstitucija. Bet kaip bus jie praktiškai krašto valdžios įgyvendinti, kaip bus krašte rytoj ar po vienerių metų?

Mums patiems šiuo metu peršti neįvykusio stebuklo aplamdyti mūsų pačių jausmai. Čia privalėtume suprasti, kad prezidentinių rinkimų pralaimėjimas yra pats naujasis, bet jis nebuvo pats svarbiausias.

Svarbiausias pralaimėjimas įvyko prieš 3 – 4 mėnesius, rudenį tautos valios pademonstruotuose Seimo rinkimuose. Seimo rinkimuose buvo padarytas pats didysis posūkis. Nežiūrint gaudžių ar gražių žodžių laiškuose iš anapus, įsisąmoninkime, kad, pažiūrėję į bet kokią grupinę nuotrauką iš Lietuvos, šeši iš 10 tos nuotraukos veidų vasario 14 balsavo už LDDP-ą (nesvarbu, kaip giminės ar draugai savo laiškuose mums būtų berašę). Tą faktą irgi reikia priimti, kaip nors nuryti.

Mums peršti dar ir todėl, kad dabar galutinai nebeteisės sakyti, kad kaip tai atstovaujame krašto žmonėms. Krašto ir išeivijos (Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Direktorių Tarybos posėdyje, sausio 23 d. New Yorke. Iš k. – vysk. Paulius Baltakis – Tarybos pirmininkas; Dr. Nijolė Bražėnaitė; Dr. Vilona Vaišnienė – vicepirmininkė; Gintė Damušytė ir Dr. Rožė Šomkaitė.

Gintė Damušytė lankysis Clevelande kovo 7 d. su pranešimu apie LKR Šalpa.

B. CLINTONO ADMINISTRACIJA LAIKYS B. JELCINĄ PARTNERIU, O NE VASALU

Antanas Butkus

Prezidento B. Clintono administracija ruošiasi įsteigti superkomitetą Valstybės departamente, kuris ruošų vieną veiksmų strategiją Rusijai ir kitoms buvusioms Sovietų sąjungos respublikoms, nors padidinti paramos joms nenumato. Priešingai Busho administracijai, kuri buvo šiuo požiūriu nenuosekli, B. Clintono administracija vadovauti šiam komitetui parinko žurnalistą ir daugelio knygų apie Sovietų Sąjungą autorių Strobę Talbott. Beje S. Talbott yra artimas prezidento B. Clintono draugas nuo studijų laikų Oksfordo universitete. S. Talbott aktyvus kovotojas už branduolinio ginklo grėsmės sumažinimą, tačiau nepritaria daug lėšų šiai akcijai skirti.

B. Clintono administracija skiria daug dėmesio Bosnijos, Somalijos, Haiti, Irako konfliktams spręsti. Dabartiniu metu Rusijos klausimas pradėtas traktuoti kaip Amerikos ir pasaulio saugumo klausimas ateinančiame dešimtmetyje. Pilietinio karo Rusijoje atveju 20 tūkstančių branduolinių ginklų gali pakliūti į blogas rankas. Tuo atveju, Centrinės žvalgybos agento George Kolt nuomone, Bosnijos ir kiti konfliktai taptų menkais. Todėl B. Clintono administracija, nurodyma didžiulę grėsmę skilimui vykstant Rusijoje įtikinti Amerikos visuomenę, kad

reikia remti Rusiją.

Pagalbos Rusijai kriterijus – savo šalies ir viso pasaulio saugumas. Nežiūrint į tai, kad rinkiminėje kompanijoje B. Clintonas kritikavo prezidentą Bushą dėl per menkos paramos Rusijai, nauja administracija nenumato padidinti paramos Rusijai, jei nebus įvykdyti trys reikalavimai.

Pirma, naujai pagalbos programai turi pritarti Kongresas ir Amerikos visuomenė. Antra, pagalbos programa turi turėti konkrečią įtaką, skatinant demokratiją ir įvedant laisvos rinkos ekonomiką. Trečia, pagalbos programa turi būti suderinta su Septynių didžiųjų valstybių vadovybe.

Pagalbos programa turėtų apimti politinius diplomatinis ir ekonominius klausimus ir neviršyti jau paskirtų lėšų. Senatas pritaria administracijai dėl pagalbos Rusijai, tačiau irgi tik skirtų lėšų ribose. Pagalbos programą reikia paruošti iki valstybės sekretoriaus Warren Christopher susitikimo su Rusijos užsienio reikalų ministru Andrei Kozyrev, kuris įvyks Ženevoje š.m. vasario mėn. 25 d.

Sunku numatyti, kiek pagalbos programa iš tikrųjų pareikalaus lėšų, nes numatomi grantai, paskolos ir kreditai. JAV yra pažadėjusi 9,2 milijonus dolerių nepriklausomoms respublikoms, kurios buvo Sovietų Sąjungos su-

dėtyje 1991 - 1993 metais.

Amerikos parama šiais finansiniais metais bus 3 milijonai dolerių.

Naujasis aukščiau minėtas superkomitetas, kurio nariai greit bus paskelbti, atsiskaitinės Nacionaliniam saugumo komitetui, o jo pirmininkas – Valstybės sekretoriui. Geresnio kandidato vadovauti šiam komitetui negalima būtų rasti, žinant S. Talbott Sovietų sąjungos studijas. Visi žino taip pat, kad S. Talbott, kaip prezidento B. Clintono studijų draugas, turės atitinkamą svorį administracijoje.

S. Talbott nuomone, B. Jelcino ekonominės ir politinės reformos teikia vilčių branduolinių ir konvencinių ginklų arsenalo sumažinimui. Todėl Washingtono administracija tą pabrėžė ir Valstybės sekretorius turi remti B. Jelciną ir jo pastangas, jį laikyti lygiu partneriu, o ne vasalu. Naujoji administracija nori tarpininkauti įtikinant Ukrainą, ratifikuoti Start II sutartį, ir padėti išspręsti kitus ginčytinus klausimus Turkestane, Kaukaze ir Kalnų Karabache.

Naujoji administracija numato padėti Rusijai gauti paramą per Tarptautinį finansinį fondą.

Buvusių Sovietų sąjungos respublikų, dabar nepriklausomų šalių ambasados, padės Amerikos biznieriams nugalėti biurokratinis varžtus savose respublikose. Labai svarbi Amerikos technologinė pagalba, kad Rusija galėtų perorganizuoti ginklų fabrikus civilinei gamybai. Tai sumažintų ir bedarbių skaičių.

Šie rūmai, esantys Paryžiuje, yra Lietuvos valstybės nuosavybė nuo 1925 m. Juose nuo 1925 iki 1940 m. buvo lietuvių diplomatinės misijos būstinė. Nuo 1940 jie yra užimti Rusijos ir iki šiol Lietuvai neatiduodami. Teismuose tebėra byla dėl jų grąžinimo. Atrodo, jei Prancūzijos vyriausybė paspaustų, reikalai greičiau susitvarkytų. Rūsai ten, be Prancūzijos vyriausybės nuolaidumo, nebūtų įsikraustę.

Girdėta iš Jungtinių Tautų

• **AMBASADORIUS A. SIMUTIS** vasario 8 d. persiuntė Irako Užsienio Reikalų Ministro laišką Lietuvos Užsienio Reikalų Ministrui su paaiškinimu, kodėl Lietuvos delegacija Generalinės Asamblėjos 47-toje sesijoje balsavo už rezoliuciją ištirti žmogaus teisių pažeidimus Irake.

• **LIETUVOS MISIJA PRIE JT-ų** sušaukė Baltijos – Šiaurės šalių pasitarimą apie rezoliuciją "Žmogaus teisių padėtis Estijoje ir Latvijoje", kurią Rusija iškėlė Žmogaus teisių komisijos sesijoje Ženevoje. Lietuvos Misijai atstovavo patarėja G. Damušytė.

• **MISIJOS PATARĖJA G. DAMUŠYTĖ** susitiko su Vengrijos atstovu aptarti Baltijos valstybių poziciją tautinių mažumų klausimu.

• **MISIJOS PATARĖJA G. DAMUŠYTĖ** vasario 9 – 10 d. dalyvavo UNICEF (Jungtinių Tautų Vaikų Fondo) organizacinėje sesijoje, kurioje buvo sudaryta ir patvirtinta programa artėjančiai UNICEF tarybos sesijai š.m. balandžio 26 – gegužės 7 d.d. New Yorke.

• **MISIJOS PATARĖJAS A. GURECKAS** vasa-

rio 10 d. lydėjo Estijos ir Latvijos Misijų atstovus į susitikimą su Freedom House (Laisvės namų) vadovybe jų būstinėje New Yorke. Buvo aiškinamasi kokius šaltinius ir metodus ši institucija naudoja vertindama kiek laisvės ir demokratijos kuriame krašte. Freedom House 1992 m. pranešime Lietuva įvertinta kaip laisvas kraštas, Latvija ir Estija kaip pusiau laisvi. Šių dviejų kraštų įvertinimas pažemintas dėl pilietybės nepripažinimo atsikėlusiams okupacijos metais.

• **MISIJOS PATARĖJA G. DAMUŠYTĖ** vasario 11 d. Lietuvai JT-ų Mažųjų valstybių forumė, kuriame mažosios valstybės iškėlė savo kandidatūras į ECOSOC (Ekonominės ir Socialinės tarybos) komisijas ir kitus JT-ų postus.

• **AMBASADORIUS A. SIMUTIS DALYVAVO** naujosios JAV Ambasadorės prie JT-ų Madeleine Albright priėmimo. Ambasadorės pirmasis priėmimas įvyko JAV Prezidentų dienos proga, vasario 12, JAV Misijoje prie Jungtinių Tautų.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS REZOLIUCIJA

1993 m. VASARIO 16 d. MINĖJIMO PROGA CHICAGOJE

Amerikos Lietuvių Tarybos Chicagoje surengtame Vasario 16 dienos – 75 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimo proga priimta tokia rezoliucija (vertimas iš anglų kalbos):

Kadangi 1993 m. vasario 16 d. Lietuvos žmonės mini Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, kai šios didelės šventės džiaugsmą dar temdo faktas, kad buvusio sovietinio režimo okupacinė kariuomenė tebėra Lietuvos viduje.

Tie nepageidaujami ginkluoti kariuomenės būriai savo buvimu įžeidžia demokratiškai išrinktą Lietuvos vyriausybę. Taip pat, toji svetimo krašto kariuomenė kelia grėsmę šalies ekono-

miniam stabilumui, atbaidydama užsienio finansininkus nuo investavimo.

Todėl, tebūnie nuspręsta, jog mes reikalaujame nedelsiamo visiško ir besąlyginio šios svetimos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos žemės.

Taip pat, tebūnie nuspręsta, jog mes ir toliau informuosime JAV vyriausybę ir visus informacijos centrus apie tikrąją padėtį Lietuvos Respublikoje.

Taip pat, tebūnie nuspręsta, jog Amerikos lietuviai ir toliau remis Lietuvos žmones, siekiančius atstatyti savo institucijas ir ekonomiką, kurią nualino pusę šimtmečio trukusi svetimos šalies okupacija ir politinės represijos.

PRANEŠIMAS APIE JACHTOS LIETUVA KELIONĘ

Š.m. vasario mėn. 8 d. gautas džiuginantis pranešimas telefonu iš kapitono Stepono Kudzevičiaus ir Rimo Dargio iš Pietų Afrikos Capetown, kad jų kelionė su jachta "Lietuva" aplink pasaulį vyksta sėkmingai kaip buvo suplanuota.

Galė gruočio 1992 m., palikus vakarinę Australiją,

labai palankūs vėjai atnešė juos per pietų Indijos okeaną į Mauritių salą. Iš ten plaukiant link Gerosios Vilties Rago jachtai teko kovoti su pora hurikanų prieš sėkmingai paskutinę savaitę atvykus į Cape Town, Pietų Afrikoj.

Papildę atsargas jie tikisi Vasario 10, 1993 m. pradėti

LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMUS, kaip rytojaus dieną pranešė masinės informacijos priemonės, laimėjo LDDP kandidatas Algirdas Brazauskas, surinkęs apie 60 proc. visų balsų. Jo varžovas ambasadorius Stasys Lozoraitis gavo apie 40 proc. balsų.

AMERIKOS VALSTYBĖS SEKRETORIUS Warren Christopher vasario 10 d. paskelbė JAV pasiūlytą šešių punktų planą taikai Bosnijoje–Hercegovinoje įgyvendinti. 1) Reginald Bartholmew skiriamas JAV pasiuntiniu Jungtinių Tautų derybose, siekiant susitarimo tarp kovojančių serbų, kroatų ir Bosnijos musulmonų; 2) JAV tiesioginiai ragina visas tris kariaujančias puses derybų keliu ieškoti sprendimo; 3) JAV stengsis sustiprinti ekonomines sankcijas prieš Serbiją; 4) JAV ragina baigti smurtiškus veiksmus, pasisako už lėktuvams skraidyti draudžiamą zoną virš Bosnijos, pasižada padidinti teikiamą paramą ir pritaria tribunolo sudarymui Jungtinėse Tautose karo nusikaltėliams teisti; 5) JAV ragina Rusijos prezidentą Borisą Jėliną suteikti pagalbą šiam procesui, kuriuo siekiama susitarti dėl taikos; 6) Tuo atveju, jeigu taikos susitarimas bus pasiektas, tai JAV prisijungs prie Europos ir Jungtinių Tautų pastangų susitarimą įgyvendinti karine jėga, jei tai būtų reikalinga.

Sunku atspėti kokia pažanga bus padaręs JAV pateiktas planas, kai skaitytojus pasieks šis "Dirvos" numeris. Bent pradinė Bosnijos – Hercegovinos vyriausybės reakcija dėl pasiūlyto plano nebuvo per daug entuziastiška, nes nesiūloma karinė pagalba.

JUNGTINIŲ TAUTŲ GENERALINIS SEKRETORIUS Boutros Boutros-Ghali paruošė planą iki balandžio mėnesio pradžios iš Somalijos sugrąžinti namo didžiąją dalį amerikiečių karių, juos pakeičiant iš tarp 15,000 ir 20,000 kareivių sudarytu tarptautiniu daliniu, kuriam vadovaus Turkijos generolas Çevik Bir. Amerikiečių pareigūnai pa-

paskutinį žingsnį kelionėje į Europą trumpai sustojant Šv. Elenos ir Cape Verde Kanarų salose, ir sugrįžtant į Klaipėdą.

Prieš baigdami kelionę š. metų balandžio mėn. visi igulos nariai yra sveiki ir gerame stovyje. Ir laukia po vienerių metų susitikti su savo draugais ir šeimomis.

Mes linkime jiems "gero vėjo!" kad jis nuneštų juos į Tėvynę mūsų.

Ben. Karalius.

EUROPOJE IR PASAULYJE

reiškė, kad išvedimas Somalijoje esančių 19,000 JAV karių priklausytų nuo to, kaip greitai įvyktų jų pakeitimas kitų šalių kareiviais. Tačiau jie mano, kad išvedimas turėtų būti baigtas balandžio pradžioje. Rytojaus dieną prezidentas Clintonas pareiškė pritarimą Jungtinių Tautų planui.

DISKUTUOJANT KLAUSIMA, AR turi būti leista dabarties Vokietijos kariuomenei nepriklausomai atlikti karines akcijas ir imtis vykdyti įvairias misijas už jos NATO sąjungininkų sienų, šalis susiduria su politine krize, kuri graso parlamentui patekti į aklaivietę, sugriūti ir taip jau nestipriai kanclerio Helmuto Kohlio koalicinei vyriausybei ir izoliuoti Vokietiją NATO santarvėje. Pokarinės Vokietijos konstitucija suteikia jai teisę atlikti tik gynybines operacijas. Tai interpretuojama kaip leidimas dalyvauti bendrose misijose, tačiau neleidžiama dalyvauti kariniuose veiksmuose už jos sąjungininkų NATO šalių sienų. Tokia Vokietijos politika jau nustato ją prieš pagrindinius Vakarų santarvės narius. Kai kurie aukšti NATO santarvės karininkai ryšium su Vokietijos suteikta 12 milijonų dolerių pagalba Persų įlankos karo metu, bet ne kariuomene, privačiai juokavo, kad, girdi, "jie pinigų duoda, o mes mirštam". Debatų rezultatai turės poveikio, kokios formos turėtų būti užsienio intervencija, siekiant sustabdyti kovas buvusios Jugoslavijoje, jei ji iš viso įvyktų. Taip pat jis turės poveikio bet kokiai tarptautinei koalicijos formai, kurią gal būt suorganizuos prezidentas Clintonas pasipriešinti Irako tipo agresijai bet kur pasaulyje.

REUTERIO ŽINIŲ AGENTŪRA PRANEŠA, kad Vokietija ir Rusija susitarė bandyti sugrąžinti vieną kitai nors dalį iš šimtų tūkstančių meno vertybių ir kitų brangenybių. II Pasaulinio karo metu išgabentų iš Vokietijos ir Rusijos. Vokietijos vidaus reikalų ministeris R. Seiteris ir Rusijos kultūros ministeris Y. Sidorov pasirašė susitarimą sudaryti bendrą komisiją, kuri Drezdene paruoš darbo detales. Rusija teigia, kad nacių kariuomenė išiveržusi į Sovietų Sąjungą iki karo eiga nulemusių mūsų Stalingrade, įvykusių prieš 50 metų, pagrobė apie 200,000 įvairių

meno ir kitų brangenybių. Tuo tarpu Vokietija apskaičiuoja, kad Raudonoji armija, okupavusi rytinę Vokietijos dalį, iš pilių, muziejų, galerijų, bibliotekų ir archyvų pagrobė ir išsivežė pusę milijono brangių meno kūrinių ir kitų vertybių.

VOKIETIJOS ŽURNALAS "DER SPIEGEL" praneša,

kad Rusija Baltijos jūroje nuskandino du atomine jėga varomus laivus ir Vokietijos vyriausybė susirūpinusi dėl galimo radiacijos prasiveržimo bei radioaktyvinės taršos. Pasak pranešimo, vienas iš nuskandintų laivų buvo skirtas civiliniam naudojimui, o kitas – kariniam. Neskelbiama, kada tie laivai buvo nuskandinti.

PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS FRANCOIS MITTERRAND vasario antrą savaitę lankėsi Vietname. Tai buvo pirmas Vakarų šalies vadovo apsilankymas Vietname nuo 1975 m. Mitterrand pažadėjo dvigubai padidinti paramą buvusiai Prancūzijos kolonijai su sąlyga, kad Vietnamas pagerins žmogaus teisių padėtį. Ta proga išreiškė viltį, kad JAV atšauks ekonominį embargą prieš Vietnamą. Vasario 11 d. Mitterrand lankėsi Dien Bien Phu, kur 1954 m. Viet Congo partizanai sumušė Prancūzijos karines pajėgas. Dien Bien Phu mūšyje žuvo apie 8,000 vietnamiečių ir 2,242 prancūzų kareivių.

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II, vasario 10 d. lankydamasis Sudane, šalies prezidentui Omar Hassan el-Bashir pareiškė, jog jo vadovaujamos musulmonų fundamentalistų vyriausybės pareiga apsaugoti krikščionis, kad jie galėtų laisvai praktikuoti savo tikėjimą. Prezidentas paneigė, kad krikščionys jo šaltyje esą persekiojami. Tačiau žmogaus teisių raporte tvirtinama, jog Sudano vyriausybė sistematiškai pažeidinėja otininių ir religinių mažumų teises. Sudane 70 procentų gyventojų yra musulmonai ir, pasak Vatikano, iš 26 milijonų šalies gyventojų du milijonai esą katalikai. Kaip pareiškė popiežius lydintis vienas iš aukštųjų pareigūnų, šventas Tėvas, gindamas krikščionis, taip kietai nekalbėjo nuo to laiko, kai jis 1979 m. pirmą kartą apilankė gimtąją Lenkiją.

V.L.R.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn, VILTIS, INC.
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų.
Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant. • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

NEREIKIA ŽAISTI SU RUSIŠKA MEŠKA

Juozas Žygas

Nežiūrint, kaip mes bandytume vadinti – meška ir pasilieka, meška. Dabar iš Lietuvos ateina atgarsiai ir mūsų politologai aiškina, kad Rusija nebėra tas pats – kas buvo Sovietų sąjunga. Tad neberekėtų apie imperialistines tendencijas kalbėti. Atrodo, kad tokie kalbėtojai jokios istorinės sampratos neturi. Turėtų žinoti, kad imperija buvo sukurta carų, pradedant Jonu Žiauruičiu, o ne Lenino. Leninas, būdamas rusas, tik carų pėdsakais ėjo. Rusų mentalitete, imperija yra dalis jų tautinio palikimo. Rusas negali įsivaizduoti Rusijos be Lėdijūrio, Vladivostoko, Kaukazo ar Pabaltijo kraštų.

Nereikia užmiršti, kad Rusijoje nacionalizmas yra labai gilią šaknis įleidęs. Kickvieno ruso pasąmonėje Rusija yra motina. Kuomet vokiečių divizijos buvo prie Maskvos, ir Stalinas griebėsi už to rusiško nacionalizmo, paskelbęs "Tėvynės karą". O ir "persitvarkę" rusai labai nenoriai savo grobi paleidžia. Reikia būti labai naiviems ir gyvenimo faktų nematyti, jeigu užmirštame rusišką imperializmą. Mums, lietuviams, nereikia po tolimus kraštus klaidžioti. Kol Rusija turi užėmusi Lietuvos pasiuntinybių pastatus ir kol Rytprūsioose yra Rusijos imperializmo "placdarms", tol jos tendencijų negalima užmiršti. Taip pat reikia girdėti tai, kas Maskvoje yra kalbama. Įvairius jų pasisakymus nereikia pro pirštus žiūrėti, kaip į kraštutiniųjų svaichiojimus. Dažnai tokie svaichiojimai pasako tai, kas Kremliaus užkulisiuose slapta yra kalbama.

LDDP laimėjimas neutilkino Lietuvai turėti su Rusija palankesnius santykius ar šiltesnį vandenį. O priešingai! Maskva matydama lietuvių nevieningumą ir išsiblaškymą, dar labiau paspaudžia. Kaip do-

vana A. Brazauskui ir jo partijai, kuri laimėjo rinkimus, Maskva nebepildė savo pasižadėjimų, kurie buvo sutarti derybose. Be to, pareikalavo, kad Lietuva sudarytų naują delegaciją – deryboms su ja. Pabrėžtinai pareikalavo pakeisti delegacijos pirmininką Česlovą Stankevičių. Čia jau galima įžiūrėti beveik kišimąsi į Lietuvos vidaus reikalus. Bet pagal tarptautinės teisės praktiką, didesnis yra beveik visuomet teisingas. Lietuvos vyriausybė vietoje pareiškusio protesto, pradėjo tupčioti. Naujasis Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, taip pareiškė: "Nedrįščiau tvirtinti, kad Rusija daro tiesioginį spaudimą Lietuvai", taip jis pasakė sausio 19 d. spaudos konferencijoje. Be to, jis pripažino, kad derybos nėra lengvos. "Rusija turi savų interesų Lietuvoje". To tik būtų, kad Lietuvos ministrai pradėtų rūpintis Rusijos interesais!

Ar kuomet nors teko girdėti, kad Izraelio ministrai rūpintųsi arabų interesais. Lietuvos ministrams taip kalbant, žinoma, Rusijos interesai gali gerokai padidėti. O kokie tie jų interesai? Čia pat. min. P. Gylys paaiškina: "Vienas labiausiai ginčytinų dalykų – socialinės garantijos mūsų šalyje liekantiems Rusijos kariškiams".

Šis klausimas iš viso neturėtų būti ginčytinas – nei svarstomas. Rusijos armijai pasitraukus, taip pat turi į "placiją tėvynę" grįžti ir visi buvę kariškiai bei KGB-istai. Ar rusai buvo numatę, kokias nors socialines garantijas nespėjusiems išbėgti vokiečių civiliniam personalui ar "zivilverwaltungo" nariams? Klausimas turi būti tokioje pat plotmėje statomas, kadangi okupantas – yra okupantas. Tačiau, žinia, kad iš komunistų partijos eilių atėjo, tokio

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos St. Peterburgo skyriaus išrinkta valdyba. Sėdi: Aldona Česnaitė – išdininkė, Dalila Mackialienė – vicepirm. Stovi Juozas Šulaitis – vicepirm. Antanas Jonaitis – pirm. ir Jonas Švedas – sekretorius.

IŠ MINĖJIMŲ SUGRĮŽUS

Antanas Dundzila

Pracityje minėjimai būdavo labai aiškios mūsų visų tautinės manifestacijos, tikros tautinės šventės. Jie stiprino mūsų viltis. Palaike ir ugdė tarpusavio ryšius. Jų metu visuomenės reikalams būdavo sukeliamos didokos aukų sumos. Juose matydavome visuomeninėje aplinkoje patys save ir, nežiūrint Lietuvai tamsių dienų, pasidžiaugdavome atvykusiais svetimtaučiais svečiais, amerikiečių valdžios pareigūnais. Ir t.t. ir t.t. Tie minėjimai pasižymėdavo organizuotumu ir aiškia tematika.

Daugelis šių Vasario 16 minėjimų bruožų dabar pradeda nykti arba yra dingę. Dažnai nemaloniai nustebina programos parinkimas ar sakomų kalbų turinys. Išcini su jausmu, kad minėjimas ruoštas todėl, kad "tik būtų suruoštas minėjimas" – Tačiau jis be prasmės, be krypties, be vaizduotės, be dalyvių visuomeninės drausmės, gal be tikslo. Išcini iš tokio minėjimo, kaip iš kokio svetimo, nesuprasto, mažyčio skruzdėlyno – su daug visokių šapelio ir į visas puses bėgiojančių skruzdėlių. Išcini ne iš šventės, o tik iš nušepusiomis dekoracijomis vėl pastatyto, savo rolių neatlikusių aktorių scenos vaizdelio. Šios pa-

klausimo iškelti negalėtų. Tad turėtų bent pasiklausti, ką rusų generolai sako.

Rusijos Karo akademijos viršininkas gen. Radionov taip pasakė: "Rusija daug metų kovojusi už Pabaltijo valstybes. Tad ji jokių būdu jų nepaliks". Todėl reikėtų daugiau dėmesio rusų generolų kalboms, o ne tarpusavio ginčams skirti!

stabos neliečia bažnyčiose pamaldų bei pamokslų.

Būna, aišku, ir teigiamų bruožų. Iš tokių, vasario 7 d. Philadelphiaje įvykusiame minėjime atsilankė (kaip senais laikais!) miesto burmistras, Lietuvos Ambasadorius Jungtinėms Tautoms su Ponia, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorkui. Atsilankė latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Trims mūsų interesus rūmusiems amerikiečių įstaigoms buvo įteikti padėkos žymenys. Vasario 16 d. prie miesto rotušės plevėsuos mūsų trišpalvė. Buvo akcentuota 75 metų sukaktis. Nors ir labai kuklioje patalpoje, tokios buvo rengėjų pastangos. Puiku!

Washingtono lietuviai Vasario 16 minėjo už savaitės, vasario 14. Iš svetimtaučių atsilankė į Lietuvą išvykstanti JAV karo attachė, aviacijos pulkininkė, estų kilmės Tiiu Kera su vyru. Gauti sveikinimai iš prezidento Clintono, Sen. J. Warner ir žodžiu perduotas Lietuvos Ambasadoriaus JAV-ėms sveikinimas.

Viktoras Nakas Washingtono kalbėjo gerai pasiruošęs (V. Nakui tai charakteringa, tai jo visuomeninės atsakomybės bruožas!), sklandžiai, įdomiai ir tinkamai – ypač tinkamai Vasario 16 d. proga. Visi minėjimų rengėjai ir prelegentai tai turėtų įsidėmėti. Paėmęs dėmesin pasibaigusią Lietuvos okupacijos erą bei dabartinę padėtį, V. Nakas ragino įvykius Lietuvoje vertinti (1) nepriklausomybės, (2) demokratijos, (3) rinkos ekonomijos, (4) žmogaus teisių ir (5) teisingumo saugojimo bei ugdymo plotmėje.

Ko trūko? Abiejuose miestuose trūko šventiškos

nuotaikos, būtino pasididžiavimo tiek Lietuva tiek jos deimantine sukaktimi. Galėjo susirinkti daugiau žmonių. Trūko ir programoje dalyvaujančių nuovokos.

Philadelphijoje minėjimo metu salės gale spygavo ar šiaip triukšma kėlė maži vaikai. Liūdna, nes pagrindinėse kalbose ten ir angliškai ir lietuviškai išklausemė ilgokų Lietuvos istorijos apybraižų – lyg būtume kokio ketvirto skyriaus mokinukai. Meninė programa buvo užbaigta solo daina iš Leharto "Linksmosios našlės"... Dalyvavo apie 250 žmonių.

Washingtono "meninės" dalies nebuvo. Susirinko apie 90 dalyvių. Po tikrai puikios, V. Nako kalbos, buvome priversti išklausti lygiai 40 min. trukusios paskaitos apie... Vydūno filosofiją. Tad minėjimas susidėjo iš dviejų paskaitų... Tematinio požiūriu paskaita apie Vydūną (iš tikrųjų ne pasirašyta paskaita, bet iš sklaidytų lapelių, su pauzomis bei pasikartojimais lėto-kai dėstyta kalba) per Vasario 16 minėjimą buvo visiškai ne vietoje: nesuprantama, ar ji į programą pateko Vasario 16, ar Vydūno 125 m. gimimo, ar prezidentinių rinkimų Lietuvoje, ar meilužių šv. Valentino šventės, ar kokia kita logika.

Idomus, nei teigiamas nei neigiamas daiktas, buvo išeivijos mini-referendumas. Lietuvos prezidento rinkimų proga kai kuriose vietovėse buvo pravesta apklausa apie A. Brazausko (AB) ir S. Lozoraičio (SL) kandidatūrų populiarumą. Visi dalyviai galėjo savo nuomonę išreikšti atitinkamai pažymėdami specialiai paruoštą lapelį. Turime rezultatus iš trijų vietovių: Philadelphia AB – 6, SL – 142, Los Angeles AB – 9, SL – 289, Detroitas AB – 11, SL, 215. Čia komentarai nereikalingi. Išeivijos nuomonė yra aiški. Jau žinant rinkimų rezultatus, Lietuvos gyventojų nuomonė taip pat aiški. (1993-II-14)

*** SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro pasakutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrutę Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

Sopranas Sigutė Stonytė, baritonas Arvydas Markauskas ir pianistas Alvydas Vasaitis koncerto metu Clevelande.
V. Bacevičiaus nuotr.

DAINOS PAVASARIO KREGŽDĖS

Aurelija M. Balašaitienė

Vasario 7 dienos popietę Dievo Motinos parapijos auditorijoje susirinko didelis būrys dainos ir muzikos mylėtojų pasiklausyti iš Lietuvos atvykusių operos solistų koncerto, kurį surengė lietuvių Fondo įgaliotinė Dalia Puškorienė. Lietuvos Valstybinio Operos Teatro solistai, sopranas Sigutė Stonytė ir baritonas Arvydas Markauskas, lydimi operos dirigento Alvydo Vasaičio, davė operos arijų ir harmonizuotų liaudies dainų rečitalį. Buvo miela plogimais sutikti solistus ir akompaniatorių be įprastų sveikinimo kalbų. Tai lyg dainos pavasario kregždžių plasnojimas.

Pirmasis Stonytės ir Markausko duetas, akompanuojant Vasaičiui, "O tėviške miela, teisinga ir šviesi, pasaulyje viena tėvynė tu esi", nuskambėjo ne tik sentimentaliai, bet ir nuostabiu sąskambiu, iš karto parodant aukštą solistų balsų lygį.

Toliau sekė arijos iš operų "Gražina", "Pilėnai",

"Bohema", "Figaro vestuvės" ir kitų, įterpiančių ir harmonizuotus lietuvių liaudies dainas. Paprastai sakoma, kad operos solistai netinka liaudies dainų interpretacijai, bet Stonytė ir Markauskas pasirodė kaip gyvi, į dainas įsigyvenę dainininkai, tekstą palydėdami šypsenomis ir judesiais.

Arijose, pagal jų tekstą, jie buvo ir dramatiški, ir rūstūs, ir liūdni, ir linksmi. Populiariąją "Carmen" operos Eskamilio "Toreador" ariją Markauskas sudainavo labai temperamentingai. Sigutė Stonytė buvo žaviai sentimentali ir žaisminga, atlikdama Mimi ariją iš operos "Bohema".

Pas mus priimta koncertų recenzijose rodyti savo muzikos teorijos žinojimą, vartojant "diapazoną", "eklektiką" ir kitus panašius išsireiškimus tikslu imponuoti skaitytojams. Tačiau Amerikos profesionalų recenzijose vyrauja eiliniai klausytojai suprantamas nuotakos ir išpušdžio perdavimas,

iškeliant solisto balso ypatumus ir jo valdymą, sceninę laikyseną ir bendrą išpušį. Taigi ir čia norėtusi gerėti repertuaro įvairumu, solistų balsų grožiu vaidybinio elementu ir, kas ypatinai minėtina, Alvydo Vasaičio vaidmens atlikimu, kaip santūraus ir tobulo akompanatoriaus tuo labiau, kad jis yra plačiai žinomas kaip operų dirigentas, kuriam reikėjo persiorientuoti į antraeilį vaidmenį.

Ne kartą koncertuose teko stebėti akompaniatorius, kurie fortepionu beveik užgožia solistą, kai tuo tarpu jo pagrindinis uždavinys yra solistą "lydėti", jį iškelti, su juo susilieti į darnią visumą. Ypatingai subtilus buvo akompanatoriaus ir solisto derinys, kai Arvydas Markauskas Žermono su Violeta (Sigute Stonyte) duete atliko muzikiniai daug reikalaujantį "staccato", o Alvydo Vasaičio palaida nuskambėjo nuostabiu aidu.

Clevelando publika solistus sutiko ilgais ir šiltais plojimais, o į pabaigą koncerto išreikalavo "bis". Visų džiaugsmui, solistai sudainavo koncerto pradžioje atlikta A. Bražinsko "Tėvynę". Ir vėl nebuvo nereikalingų "padėkos žodžių", solistus ir akompaniatorių apdovanojus gėlėmis. Po programos kausytojai ir svečiai vaišinos ir bendravo parapijos svetainėje.

Lietuvių Fondo kvietimu, Sigutė Stonytė ir Arvydas Markauskas, lydimi Alvydo Vasaičio, koncertavo Chicagoje, Bostone, Los Angelėje, Detrote ir savo gastroles užbaigė koncertu Clevelande. Sopranas Sigutė Stonytė, Klaipėdos muzikos mokyklos ir Vilniaus Muzikos akademijos absolventė, jau aštuonis sezonus atlieka pagrindinius vaidmenis Traviatoje, Eugenijoje Onegine, Figaro Vestuvėse, Nabucco, Fidelio ir kitose. Ji koncertavo Maskvoje, Rygoje, Vokietijoje,

DRAMOS UŽDANGAI NUSILEIDUS AR PAKILUS

(Atkelta iš 1 psl.)

nuomonės radikalčiai išsiskyrė. VLIKO ir daugelio kitų anksčiau veikusių institucijų saugota bei ginta ta atstovavimo teisė, kokia ji buvo, nebegalioja.

Neišleiskime iš akių, kad Lietuvos valdžia yra seiminė, bet ne prezidentinė. Tai reiškia, kad valdymo branduolys yra sukaupęs Seime. Girdėjau rimtą pastabą, kad tektų pagyvoti, kas iš tikrųjų vadovauja LDDP-ai: ar A. Brazauskas ar koks kitas asmuo, grupelė? Tai įžvalgas, visai logiškas klausimas: kodėl dabartinės Lietuvos konstitucinės struktūros Seimo pirminkas, Seimo daugumos ir partijos vadovas išėjo kandidatuoti į savo svarbą mažesnes pareigas? Gal A. Brazauskas buvo į tas pareigas pagarbiamai "įstumtas", kad iš Seimo Lietuvą valdytų specialiai kiti?

Konstitucijos 83 straipsnis nurodo, kad "...Prezidentas turi sustabdyti savo veiklą politinėse partijose ir politinėse organizacijose..." Čia būtų labai įdomi politinė kombinacija, už kurios slypi atskirų jėgų centrai LDDP-os viduje, gal but skaldymasis – panašiai, kaip anksčiau Sąjūdyje. Tad gal reiktų neapakti rinkimuose suasmeninta A. Brazausko asmenybe. Lietuvą valdys ne A. Brazauskas, bet LDDP-a, kuri turi stipresnes, gilesnes šaknis valstybės aparate ir, aišku, tautoje negu jos titulinis vadovas.

Suprantamai ir pateisinimai mums taip pat rūpi, kad daug įvairių Lietuvos reikalų dabar bus netvarkomi arba tvarkomi pagal LDDP-os politinius interesus. Rūpi, nes tie reikalai bus sukami mums

nenorima ar nepalankia kryptimi.

Štai keli pavyzdžiai ryšiai su Rytai, politinių kalinių ir tremtinių reikalai ir kt. Iš kitos pusės turime pripažinti, kad ankstyvesnė Landsbergio-Prunskienės-Vagnoriaus-Abišalos valdžia tų reikalų irgi tinkamai netvarkė ar nepajėgė tvarkyti.

Rinkiminės dramos uždanga nusileido, vienas veiksmas pasibaigė. Rinkimus iš čia stebėjusiems ploti nėra nei ko nei kam. Kai šiuos žodžius skaitysime, jau bus pakilusi LDDP-os valdymo uždanga. Bent metų bėgyje dabartinė valdžia turės duoti apčiuopiamus atsakymus į V. Nako suformuluotas gaires, į konstitucines garantijas, į praktiškus krašto valdymo vingius bei duobes. Gi grupinėse Lietuvos nuotraukose matomi veidai taip pat lauks savo balsavimo rezultatų.

Naujų stebuklų nelaukiame, tačiau neišleiskime iš akių 1990 kovo 11 stebuklo. Šiandien dar nereikia automatinės opozicijos išrinktajai valdžiai. Bent pirmųjų metų bėgyje reikia saikaus, šalto proto.

Būkime tikri, kad erzelio, napsitenkinimo, skriaudų ir nedateklis dar irgi bus apščiai. Tačiau gal dangus bus Lietuvai bent tiek gailestingas, kad tas krašto smukimas į bedugnę bus naujų rankų bent kiek pristabdytas.

(1993-11-17)

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

Clevelando ir apylinkių svečiai, kurių buvo apie 400 klausosi Stonytės – Markausko – Vasaičio koncerto vasario 7 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Priekyje iš šono matyti kun. G. Kijauskas, Lietuvių Fondo atstovė N. Puškorienė, A. Balašaitienė ir kiti.
V. Bacevičiaus nuotr.

KŪRYBA IR MOKSLAS

"KAUNO RAŠYTOJAI" Ir MEDIKŲ POEZIJOS KNYGA

Kazys Januta

1992 m. pabaigoje Kaune išspausdinta 74 puslapių knygelė – "Kauno rašytojai". Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyrius. Įvadą parašęs Petras Palilionis knygelę vadina informaciniu leidiniu, kuris padės orientuotis margoje, dinamiškoje Kauno literatūros gyvenime. Yra žinelių apie Kauno muziejus, paminklus, knygynus ir apie kitokias kultūros bei švietimo įstaigas. Vyrauja žinios apie rašytojus. Knygelę išleidžiant Kaune gyveno 30 rašytojų. Surašyti jie alfabeto eile. Kiekvienam skirta 2 puslapiai: viename fotografija, kitame biografinės žinios lietuviškai ir angliškai.

Jau nepriklausomoje Lietuvoje žinomų rašytojų čia yra keturi: Kazys Jankauskas, g. 1906 m., prozininkas, vertėjas; Viktoras Katiulis, 1910, prozininkas, kritikas, vertėjas; Edvardas Viskanta, 1902, vertėjas; Juozas Žlabys – Žengė, 1899, poetas, prozininkas, jis mirė Kaune knygelės išleidimo metais.

Nepriklausomos Lietuvos laikais gimusių yra 12: Vladas Baltuškevičius, gimęs 1939 m., poetas; Aleksas Dabulskis, 1934, poetas, vertėjas, laikraštininkas; Gimberis Jurgis, 1938, prozininkas humoristas; Leonas Gudaitis, 1935, literatūros istorikas; Laimonas Inis, 1938, prozininkas, publicistas; Robertas Keturakis, 1935, poetas; Rimantas Klusas, 1936, poetas satyrikas; Marija Macijauskienė, 1930, poetė publicistė; Ričardas Mikutavičius, 1935, poetas; Aldona Elena Puišytė – Grigaliūnienė, 1930, poetė; Mečys Rakauskas, 1938, prozininkas; Leonas Zaleckis, 1929, prozininkas.

Karo ir pokario metais gimusių rašytojų Kaune yra 14: Gražina Cieškaitė, 1951, poetė; Gintautas Dabrišius, 1950, poetas; Bronius Dovydaitis, 1945, vertėjas; Angelė Jankauskytė, 1952, poetė; Donaldas Kajokas, 1953, poetas; Tautvyda Marcinkevičiūtė, 1955, poetė; Algimantas Mikuta, 1943, poetas ir vertėjas; Petras Palilionis, 1940, poetas, vertėjas; Gintaras Patackas, 1951, poetas; Dalia Saukaitytė, 1950, poetė; Augus-

tas Tamaliūnas, 1943, prozininkas satyrikas, Petras Venclovas, 1944, prozininkas; Renata Zajančauskaitė, 1940, vertėja; Marksas Zingeris, 1947, poetas.

Taigi, Kaune esama daugiausia poetų. 1971 m. buvo atkurtas rašytojų sąjungos Kauno skyrius. Nuo tų metų iki knygelės išleidimo yra gyvenusių, bet jau mirusių ar kitur išvykusių sąrašas. Mirusieji: Elena Chackelytė, Valys Drazdauskas, Juozas Grušas, Alpas Liepsnonis, Raimundas Samulevičius, Aleksandras Žirgulyš. Į Vilnių išvyko gyventi: Antanas Rilinga, Mykolas Karčiauskas ir Vytautas Marcinkus.

Kaune palaidotų rašytojų, vertėjų ir kalbininkų sąrašas yra 36: V. Alantas, K. Binkis, K. Būga, E. Chackelytė, S. Čiurlionienė, V. Drazdauskas, V. Dubas, Kl. Dulkė, A. J. Greimas, J. Grušas, J. Jablonskis, A. Jakštas, K. Jauniūnas, A. Kriksčiukaitis, Z. Kuzmickas, A. Lastas, M. Lastauskienė, A. Liepsnonis, J. Mačiulis – Maironis, P. Mašiotas, J. Mikuckis, S. Nėris, V. Onaitis, Pr. Povilaitis, Ona Pleirytė, K. Račkauskas, R. Samulevičius, V. Šiugzdinis, P. Tarasienka, P. Tarulis, J. Tumas-Vaižgantas, J. Urbšys, M. Valančius, E. Volteris, Vincas Žilionis, V. Žvirdauskas.

Knygelės pradžioje išspausdinta namo fotografija, V. Putvinskio g. 56, jame įsikūrė Kauno rašytojai, bet kas nepriklausomybės laikais tą namą pasistatė, nepažymėta.

MEDIKŲ POEZIJOS KNYGA

1991 m. Vilniuje išleista 332 psl., su autorių fotografijomis ir trumpomis biografijomis, knyga: "Skrenda paukštė baltaplunksnė". Turinys – medicinos darbuotojų poezija. Knygos sudarytojas Eduardas Selezionis įžangoj rašo: "Ir nieko nuostabaus, kad trumpo poilsio valandėlę ne vienas medikas, nuosirdžiai mylėdamas literatūrą, pats imasi plunksnos. Tegul ši kūryba nėra tobula, neturi didelių pretenzijų, bet ji plaukia iš pačios sielos ir todėl yra graži ir tyra".

(Šia proga verta prisiminti, jog prieš daugelį metų

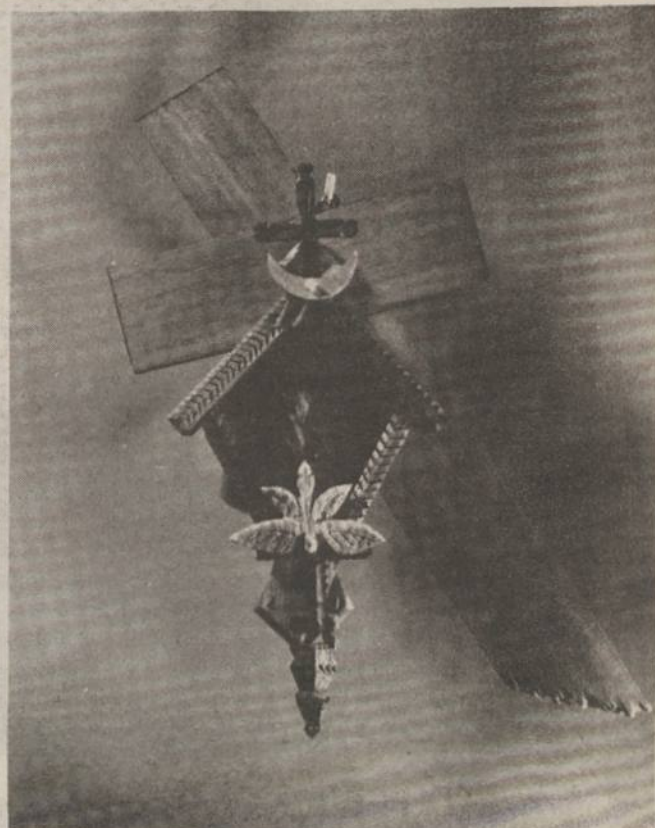
Pietų Kalifornijoje praktikuojąs gydytojas Kregždė buvo suorganizavęs gydytojų muzikos mėgėjų ratelį, sudarė orkestrėlį ir koncertuodavo visuomenei).

Skaitytojams pristatydama Lietuvos medikų poezijos knygą, E. Selezionis mini keletą pasaulinio garso gydytojų rašytojų. Neužmiršti ir lietuvių rašto vyrai gydytojai Vincas Pietaris, Jonas Basanavičius ir Vincas Kudirka. Skrendančios paukštės knygoje yra devyniolikos autorių poezijos. Iš jų 13 moterų ar merginų ir 6 vyrai. Profesijomis: 16 gydytojų, viena akušerė ir 2 felferio profesijos. Dirba jie įvairiuose Lietuvos miestuose.

Viena šios knygos autorė, Laima Bloznelytė, gydytoja chirurgė, vėžio ligų specialistė, sausio 14 – 20 dienomis dalyvavo gydytojų ir kitokių medicinos srityje dirbančių specialistų konferencijoje: "International Symposium on Biomedical Optics", prie Los Angeles Aerodromo Hilton viešbutyje. Pirmąją simpoziumo dieną Laima Bloznelytė skaitė paskaitą apie savus panaudotus naujus metodus vėžiui gydyti. Kitą dieną klausiau Bloznelytę, kaip pasisekė pranešimas? Sako, Lietuvoje anglų kalbos moko anglų tartimi, o čia Amerikoje kitoks ištartinimas, tad baiminasi, ar suprasianti po paskaitos duodamus klausimus? Tačiau pavyko ir pranešimas gerai įvertintas.

Hilton viešbučio patalpos skirtos šiam simpoziumui knibždėte knibždėjo gausybė mokslininkų suvažiavusių iš įvairių pasaulio šalių. Vieni paskaitininkai, kiti tik klausovai. Paskaitų mokslo temomis buvo gal daugiau poros tuzinų. Po paskaitų paklausimai ir diskusijos. Iš Lietuvos dar šioje konferencijoje dalyvavo ir paskaitą skaitė Vilniuje profesūroje dirbęs lazerio specialistas Ričardas Rotomskis. Paskaitininkai parenkami konkursu. Malonu, kad Lietuvoje esama tokių mokslo srityse pasižymėjusių moterų ir vyrų, kad jie kviečiami paskaitininkais į tarptautines mokslo konferencijas.

Profesiniai darbai ir namų rūpesčiai Laimą Bloznelytę ir Ričardą Rotomskį skubino grįžti į Vilnių, tad nė nepasidairę po Kaliforniją iš konferencijos iškriko Lietuvon.

Prof. Ign. Končijaus, fiziko ir visuomenininko kruopščių drožinėjimų menas. Profesorius yra miręs JAV 1975 m. vasario 19 d. Putnamo Conn.

AKTORĖ IRENA LEONAVIČIŪTĖ CHICAGOJE

Sausio mėnesio antroje pusėje iš Vilniaus į Chicago atskrido žymi aktorė Irena Leonavičiūtė, kuri čia žada ne vien tik pavišėti, bet taip pat padėti Chicagos "Vaidilutės" teatrui pastatyti vieną naują premjerą. Kaip žinome prieš tai šiame teatre yra dirbę du kiti Lietuvos teatralai – Juozas Ivanauškas ir Povilas Gaidys.

Irena Leonavičiūtė savo karjerą pradėjo prieš daugiau negu 40 metų ir pradžioje pasireiškė, kaip filmų aktorė. Ji yra pasirodžiusios pirmose Lietuvos kino studijos sukurtose vaidybinėse filmose: "Aušra virš Nemuno", "Kol nevėlu", "Tiltas". Daugiausia laiko praleido Akademiniame dramos teatre Vilniuje, kur suvaidino apie 30 pagrindinių rolių. Labiausia nusisekė pastatymas "Klasta ir Meilė" (Šilerio), kuriame ji vaidino net 5 metus (iš viso apie 500 kartų). Taip pat važinėdavo po Lietuvą su poetės J. Degutytės kūrybos

interpretavimu. Prieš porą metų buvo atvažiavusi į Kanadą ir Chicago, vaidindama Lietuvos skaudžią praeitį vaizduojančiame veikalė "Čia nebus mirties".

I. Leonavičiūtė buvo ištėkėjusi už garsaus aktoriaus, o vėliau – režisieriaus Balio Bratkausko (jis jaunas mirė) su kuriuo susilaukė dviejų vaikų – sūnaus ir dukrelės, kurie yra sudarę savo šeimas. Dabar turi jau du anūkus.

Kaip ji sakosi, labiausiai patikdavo romantinio pobūdžio rolės, o tik vėliau yra sukūrusi ir charakterinio tipo vaidmenų. Ji yra šiek tiek režisavusi mėgėjų teatruose, tad ir Chicagoje ji žada pasireikšti režisūroje. Apie ją rašant, juos nuomone, reikėtų nepamiršti pridėti išsireiškimą, kad ji yra aktorė norinti tapti režisiere.

Reikia palinkėti, kad šis jos troškimas išsipildytų ir Chicagos lietuviai ją galėtų pamatyti režisierės rolėje.

(eš.)

Lietuvos pasižymėjusi aktorė Irena Leonavičiūtė Chicagoje tarp vietos "Vaidilutės" teatro valdybos narių.

KUR ŠVIEČIA AMŽINOJO UOSTO ŠVYTURYS...

Ateinančiojo amžinojo uosto švyturys
Juozas Popikaitis taip kalbėjo:

*Visi mes kada nors ką nors mylėjom
Visi ką nors praradom ir apgaubė mus liūdesys;
Visi ką nors į amžinybę palydėjom
Ir einam pėdomis, kurie prieš mus nuėjo
Kur šviečia amžinojo uosto švyturys...*

Žmogaus gyvenimą galima palyginti su besikeičiančiu dienos laiku. Kaip žmogus užgimsta ir gyvena vaikystės bei jaunystės metus – yra jo gyvenimo rytas. Kaip jis suauga, subręsta ir pasiekia savo fizinių jėgų orbitą – tai jo gyvenimo vidudienis. Žmogaus senatvę galima palyginti su besileidžiančia saule ir artėjančiu vakaru. Ir kaip žmogaus gyvybė užgęsta ir jis miršta, jį apgaubia jo medžiaginio gyvenimo naktis.

Šiandien, ir šį vakarą, mes susirinkome čia pasimelsti, pagerbti ir Edmonto lietuvių B-nės narių, a.a. Adomų Kantautų kuris mirė, White Rock, B.C. šio mėn. 19 d.

Mes liūdime netekę jo.

Bet ką bekalbėti apie liūdesį, sielvartą ir pergyventą širdies skausmą. Velionies žmonos Filomenos po virš 50 kartu gražiai išgyventų

metų dalinantis rūpesčiais, vargais ar džiaugsmiais.

Ką bekalbėti apie liūdesį ir skausmą kitų artimų giminių.

Apie a.a. Adomą praeitį bei gyvenimo eigą esate girdę iš Velionies buvusio bendradarbio Dr. Bruce Peel. Noriu tik pridėti, kad Velionis išeivijoje paliko didelį įnašą ne vien tik Edmonto, bet ir visai Kanados Lietuvių Bendruomenei, Kanados Lietuvių Fondui bei Šiaurinės Amerikos universitetų bibliotekoms parašytų abiejų Kantautų ir jų pastangoms išleisti leidinių.

Ypatingai pasigėrėjau prieš porą metų, laike Heritage Dienų festivalio, kaip a.a. Adomas talkininkavo Lietuvių pavilijone: su tokiu pasišventimu igimta malonia šypsena, bei pagal amžių dar dideliu vikrumu. Velionis dalyviams vaizdžiai aiškino žemėlapyje

Lietuvos geografinę padėtį, istoriją bei išdėstytus įvairius eksponatus. Pagalvojau štai koks puikus mūsų Tautos Ambasadorius!

Dabar, visų čia esančių vardu, tariau paskutinius atsisveikinimo žodžius ir skatinu sekti Velionies nuveiktų darbų pėdomis bei jo kil-

niais idealais.

Pasiekęs amžinojo uosto švyturį, a.a. Adomai, ilsėkis Ramybėje ir tebūna Tau lengva šios svetingos Kanados žemė.

Atsisveikindamas padėdu į tavo karstą uošvės J. Augienės dar 1964 m. atvežtos žemės maišelį.

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Gailė R.

"Kviečiame į Venezuelos Lietuvių Jaunimo Sąjungos ruošiamą Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo suvažiavimą ir stovyklą, gruodžio 28 d. iki sausio 2 d. prie Karibų Jūros."

Vėl perskaičiau laišką. Lietuvių Jaunimo stovykla prie jūros? Kaip galėjau praleisti tokią progą?! Būtų įdomu dalyvauti stovykloje prie Karibų Jūros, o dar idėmiau, susipažinti ir atnaujinti pažintis su Pietų Amerikoje gyvenančiu jaunimu.

Nusipirkau bilietą (savaiais pinigais, ne tėvelių ar Jaunimo sąjungos) ir ruošiausi kelionei. Už savaitės paskambino stovyklos ruošėjų atstovas iš Venezuelos ir paklausė, ar norėčiau po stovyklos, kartu su maža grupe, vykti į Venezuelos Amazonas. Aišku, kad būtų įdomu!

Lėktuve iš Floridos į Caracas sutikau kun. Antaną Saulaitį, kuris taip pat skrido į stovyklą. Pasų tikrintojai kreivai į mus pasižiūrėjo, nesuprasdami kodėl kunigas keliauja su jauna mokytoja. Aerouoste mus sutiko Saulius Statkus-Rosales ir Norberto (Mac Phantom) Siminiskis ir nuvežė pas Mažeikus, kurie suruošė jaunimui asado (BBQ). Ten susitikome su jaunimu iš Venezuelos, Argentinos, Brazilijos ir JAV. Pasakojo, kad jie Kalėdas atšventė su lietuviais Venecuoloje ir jau buvo apžiūrėję visą Caracas miestą.

Sekmadienį, gruodžio 27 d. važiavome į stovyklą keliais automobiliais. Kelionė į stovyklą buvo pilna dainavimo, juokų ir ispanų kalbos pamokų. Gavau barti, kad prieš kelionę nesimokiau būtojo kartinio laiko galūnių. Vienu tarpu, staiga visi automobiliai sustojo. Pasirodo, vienas automobilis visai sulamdytas, kitas nuvažiavęs nuo kelio, žolėje. Atrodė, kad nieks nežuvo. Pagaliau nuvažiavę į viešbutį, apsiprausėme ir nuvykome į priėmimą. Luis Statkus-Rosales pristatė stovyklos ruošėjus: Arą ir Darių Mažeiką, Mileną, jos brolių Robertą, pusbrolių Saulių Statkų-Rosales, ir save. Luis ispanų ir lietuvių kal-

bomis paaiškino sekančios dienos programą – plauksime laivu.

Pirmadienį, gruodžio 28 d. jūra atrodė rami. Nežinojau, kad manęs laukia didžiulės bauginančios bangos. Plaukdamas per Golfo de Cariaco stebėjomės vandens skaidrumu, gražia mėlyna spalva, džiaugėmės matydami dolfinus. Sustojome Punta Arenas pavalgyti ir Marina Kumanagoto paplaukioti gaivinančiame karibų Jūros vandenyje. Pakeliui atgal į stovyklą, didelės bangos pradėjo supti laivą. Visi subėgo po laivo pastoge bandydami apsisaugoti nuo vandens purškimo. Man buvo keista, kad nebijau skristi lėktuvu, bet tarp bangų jūroje, baisiai bijojau, kad visi skęsime. Labai apsidžiaugiau kai saugiai priplaukėme uostą.

Vakare, kun. Saulaitis rodė gražias skaidres iš Lietuvos, kurias apibudino lietuviškai ir portugališkai. Portugalų kalba yra panaši į ispanų, ir Venezuelos bei Argentinos jaunimas gali ją suprasti.

Antradienį, gruodžio 29 d. dalyvavome Lietuvių Jaunimo Sąjungos posėdyje, kur Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas Paulius Mickus ir PLJS politinių reikalų administratorius Gailius Draugelis apibūdino šių metų PLJS veiklą.

Tą pačią dieną vyko sporto žaidynės. Žaidėme smėlio tenisą, smėlio tinklinį ir kokosų metimo žaidimą. Vakare vyko smagūs, kartais juokingi, naktiniai žaidimai.

Trečiadienį, gruodžio 30 d. vėl plaukėme laivu (ramesnėje jūroje) į Parque Mochima salas, kur buvo

progos stebėti įvairias žuvytes ir kitus jūros gyvūnus tarp koralų. Negalėjau atsisėbėti nuostabiai, beveik stebuklingai gražia vandens spalva. Vakare vyko karštos diskusijos apie sekantį Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresą. Sekantis kongresas įvyks Europoje, bet PLJS valdyba pristatė kraštų atstovams sarašą įvairių kliūčių, kurios apsunkina kongreso ruošą; jei jis būtų Lietuvoje. PLJS prašė kraštų valdybų, kad kiekviena valdyba pasisakytų, kur jų nariai mano, kad turėtų būti ruošiamas sekantis PLJK.

Ketvirtadienį, gruodžio 31 d. kun. Antanas Saulaitis pakrikštijo Indre Mažeikaitę. Tą pačią dieną į Caracas išvyko dvi mašinos stovyklautojų, kurie važiavo atšvesti Naujus Metus su savo tėveliais. O mes sutikome 1993 metus stovykloje, kartu su jaunimu iš Argentinos, Brazilijos, Venezuelos ir JAV.

Penktadienį, sausio 1 d. dalyvavome Pietų Amerikos jaunimo posėdyje, kur nutarė ruošti Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo suvažiavimą ateinančiais metais (apytikriai nuo gruodžio 27 d. iki sausio 5 d.) Brazilijoje. Pietų Amerikos jaunimas džiaugtųsi jei atvyktų ir jaunimas iš kitų kontinentų. Pietums stovyklos organizatoriai suruošė asado (BBQ) pajūryje. Paskutinį stovyklos vakarą praleidome kartu prie laužo, dainuodami vaidindami, žaizdami.

Nustebau sužinojusi, kad kai kurie stovyklautojai buvo nelietuvių kilmės. Šie stovyklautojai buvo susidomėję lietuvių veikla, draugavo su lietuviais ir stovykloje visai neatsiskyrė nuo lietuvių. Jie dalyvavo programoje, net posėdžiuose ir diskusijose. Manau, kad mes, Šiaurės Amerikos lietuviai, galėtumėm šiek tiek pasimokyti iš Pietų Amerikos lietuvių pavyzdžio.

Šeštadienį, sausio 2d. pasibaigė stovykla. Kai kurie išvyko į Caracas, o mes 13 nuotykių ieškotojai, su mūsų gidais, Aru ir Dariumi Mažeikais, išvažiavome pamatyti dar nematytų vietų.

TRANSPAK praneša:

Didžiausias skaičius siuntinių į Lietuvą siunčiama per TRANSPAK firmą. COPYRIGHT

Konteineriai siunčiami kas savaitę

Siunčiame "AIR CARGO".

Maisto siuntiniai: sūris, aliejus, dešros ir kiti produktai, 55 svarai \$98. Vien tik mėsos gaminių 22 sv. \$98. Galima užsakyti aspirino ir vitaminų. Pinigai pervedami Doleriais. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

CLEVELANDO

apylinkių gyventojai vežkite – PAK MAIL

RŪTA DEGUTIENĖ

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092
216 943-4662

TRANSPAK

2638 W. 69TH ST. CHICAGO, IL 60629
1-312-436-7772

romuva / jav

Leidinėlis senjo lietuvių baltiškojo tikėjimo puoselėjimui.

Leidėjas: Lietuvių etninė religinė bendruomenė Romuva JAV-ėse.

Redaktorius: Dr. Audrius Dundzila 6443 Clarendon Hills Road, Clarendon Hills, IL 60514

Administratorė: Vilija (P. O. Box 232, Station D, 4975 Dundas St. West, Etobicoke, Ontario M9A 4X2 Canada).

Kaina: 1.50 US dol. Prenumerata: 4 US dol. JAV-ėse, 6 US dol kitur.

Čekius rašykite – Romuva JAV

(8)

TURISTO LIGA

Dr. Jonas Stankaitis

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

SUSTOKIME PRIE GĖRIMŲ

Jau šimtmečiais žinoma, kad vanduo turi svarbią vaidmenį žarnų veikime. Dar neseniai Peru valstybėje, sustabdžius vandens chlorinaciją, prasidėjo choleros epidemija. Patogenų invazijai užtenka apsiplaunant išgerti mažą kiekį dušo vandens arba šepetėliu valant dantis ir naudojant nedezinsekuota dirvožemio vandenį.

Priešingai, negu žmonės tiki, alkoholis neužmuša ledų kūbikuose esančių bakterijų, tik šiek tiek sumažina jų pasėlių. Pagaliau galima apsikrėsti ir plaukiojant užkrėstame baseino vandenyje, jeigu jo nuryjama.

Kava ir arbata yra saugu, jeigu geriama karšta, švieži ir be ledų.

Nekarbonizuotas bonkose mineralinis vanduo taip pat gali būti infekcijos šaltinis. Karbonizuoto vandens rūgštis užmuša bakterijas keletos dienų laikotarpyje. Todėl tik karbonizuoti vandenys patartini gerti turistui. Turistas turi vengti nepasterizuoto pieno bei jo produktų. Tokio pieno nepilti nei į kavą, nei į arbatą.

MAISTAS

Patogenai, sukeliantieji turistų viduriavimą, dažniausiai papuola į virškinamąjį traktą išmatų, rankų ir burnos keliu. Juos perduoda žmogus žmogui, žmogus gyvuliui ir priešingai. Epidemiškai susirgimai užtinkami tenai, kur bloga sanitarija ir žemi higienos reikalavimai.

Dažnas infekcijos šaltinis yra gyvulių bei žmonių excreta. Apsisaugodami nuo užkrėtimo, apsisaugosime nuo ligos. Visi esame daugiau ar mažiau atsparūs infekcijai. Svarbu neįvesti iš karto perdidelį patogenų pasėlių į virškinamąjį traktą.

Maistas yra sudėtingas produktas, susidedas iš milijonų junginių. Tat nenuostabu, kad bakterijų invazija į maistą yra labai komplikotas fenomenas. Ir švarus maistas gali būti užkrėstas, jeigu įdėtas į indą su užkrėstu maistu. Taip pat užkrėsti jį galima apdirbant arba manipuliuojant jį su užkrėstomis rankomis. Vengti žalio maisto.

Maistas turi būti ne tik gerai išvirtas, bet ir duodamas šiltas, nes užteršimas bakterijomis, bei jų užkrėtimas gali įvykti po virimo, atvėsus.

Pakartotinai naudojamas maistas turi būti atšildytas

ne žemesnioje, kaip 65°C. temperatūroje. Experimentinės studijos tvirtina, kad žarnų patogenai randami dar gyvi prie 50°C. (too hot to touch) – per karšta paliesti.

Nuo nepilnai išvirtos jautienos, kiaulienos ir žuvies galima apsikrėsti kaspiuočiais.

Taip pat kaitinant garuose vėžius ar klampus užtenka sekti žvynų, kiauto spalvos pakitimų. Nes viduje mėsos temperatūra gali būti žemesnė, negu 50°C.

Nevalgyti žalių daržovių, nes jos dažnai auginamos ir gerai auga žmogaus ir galvijų išmatomis trešiamame dirvožemyje – "Night Soil". Jos turi būti gerai išvirtos arba tinkamai paruoštos.

Svarbu daržovių paruošimas. Jas reikia mirkyti muilo vandenyje ir perplauti su švariu, pasterizuotu vandeniu. Po to pamerkti į jodo ar chlorino 3 kart stipresnės koncentracijos vandenį. (Skaityk Hologenizaciją) Dr. Kean siūlo naudoti pučiamas liepsnas (Blow Torch). Tai tinka prie didesnių paruošimų.

Žalius vaisius naudoti tik juos tinkamai nulupus, nes vaisių žievė jau gali būti užteršta. Be to, pulpą galima užteršti vaisių lupant su nešvariu peiliu.

Duonas valgyti yra saugu, nes jos iškeamos aukštoje temperatūroje, yra sausos ir jų paviršiuje bakterijos nesidaugina.

Pyragaičiai gali būti žalingi, nes jie yra šaldomi, užpilami kremu. Tai gera bakterijų veisimosi dirva.

Taigi, maistui reikalinga geras paruošimas bei gera priežiūra. Jį duodant valgyti ar tai nevirtą ar tai atšalusį, susiduriama su aukšta ligos rizika. Iš viso, keliaujant, ypač tropikuose, sunku surasti tinkamą valgymui vietą. Todėl Nationalinis Sveikatos Priežiūros Institutas pataria:

1. Vengti maisto iš gatvės prekiautojų, vertelgų.

2. Paieškoti įrengimų su švariomis virtuvėmis, išvietėmis bei geru kvapu. Čia padeda nosis.

3. Valgyti aukštesnės reputacijos restoranuose.

4. Maistas privačiuose namuose yra patikimesnis, negu restoranuose.

DEZINFEKCIJA

Geriausia dezinfekcijos priemonė yra šiluma, karštis. Visi žarnų patogenai maiste ar vandenyje žūva prie 65°C, kaitinant 30 minučių. Tik, turint galvoje Giardia Lamblia, temperatūrą reikia pakelti iki 70°C.

HALOGENIZACIJA

Tai dezinfekcijos metodas, dezinfekuojant geriantį vandenį. Čia į pagalbą ateina jodas ir chlorinas. Tai abu visiems žinomi halogenai.

• DIRVA • 1993 m. vasario 25 d. •

7 psl.

Rekomenduojama:

1. 2 lašai 5% chlorinos vienam litrui vandens. Palaikyti 30 min. Kambario temp. (20°C) ir tik tada naudoti.

2. Keturi lašai 2% jodo tinktūros 1 litrui vandens. Palikti 30 min. kambario temp. ir tik tada gerti.

Tai senos ir abi relatyviai patikimos priemonės. Čia oksidacija užmuša patogenus.

Vandeniui švarinti yra šie Komerciniai aparatai:

a.) "Water Tech", "Travel Well" ir "Pur".

Tai vandens koštuvai, kurie iškošia vandenį, išvalo drumzles, parazitus ir išdalies bakterijas.

b.) Vandens filtrai. Jie sulaiko 100% organines užtaršas, giardia cystas ir likusius patogenus. Tai "Kata-

dyn" ir "First need" filtrai. Abeji aparatai yra turistų plačiai naudojami.

Dabar geriausiai apsiginama vartojant cheminius, – medicininius preparatus. Iš jų patikimiausi yra šie: Bismuth Subsulicylate (B.S.S.), Bactrim Quinolones. Jie prirašomi turistų profilaktikai ir gydymui. Juos naudojant išvengiama 90% turistų ligos. Gi likusieji 10% tenka gydyti konservatyvinėmis priemonėmis, nes jų sukėlėjas nėra mikroorganizminės kilmės. Jų patogenas nežinomas.

Labaratorijos stengiasi išrasti prieš E. coli skiepus. Čia didelių sunkumų neturėtų būti, nes tyrimo metodas panašus į choleros skiepų metodą. Choleros skiepai jau senai išrasti ir praktiškai naudojami.

PASIRAŠO SUTARTĮ DĖL KREDITŲ SUTEIKIMO

(Washingtonas, 1993 m. vasario mėn. 13 d.) Lietuvos Ambasada Washingtone praneša, kad vakar Lietuvos žemės ūkio ministro pavaduotojas Saulius Lamanuskas ir l.e. JAV Žemės ūkio departamento sekretoriaus pavaduotojo pareigas Charles J. O'Mara pasirašė sutartį dėl 25 milijonų dolerių vertės kredito suteikimo Lietuvai pagal Public Law 480 Title I (Food for Peace) programą.

Už šią sumą Lietuva galės nusipirkti maždaug 20.000 metrinų tonų sojos rupinių ir maždaug 160.000 metrinų tonų kukurūzų. Be to, naudodamiesi šiais, lengvatinėmis sąlygomis suteiktais kreditais, Lietuva galės pilnai padengti šių kultūrų pervežimo išlaidas.

Vasario 9 dieną S. Lamanuskas susitiko su Žemės ūkio departamento Generaliniu menedžeriu prekybos reikalams Chris Goldthwait bei kitais departamento darbuotojais. Susitikime buvo patikslintas sutarties tekstas ir pašalintos paskutinės klišės numatytam sutarties pasirašymui.

Vasario 10 dieną ministro pavaduotojas susitiko su Kongreso Atstovų Rūmų nario Richard Durbin padėjėja užsienio reikalams Anne V. Zaldastani. Kongresmenas Durbin priklauso Atstovų Rūmų Lėšų asignavimo (appropriations) komitei ir yra Žemės ūkio reikalų pakomitečio pirmininkas. Šis įtakingas kongresmenas yra aktyvus Lietuvos rėmėjas Atstovų Rūmuose. Tą pačią dieną S. Lamanuskas susitiko su Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto štabo nariu Chris Kojm.

Susitikimuose Kongrese buvo diskutuojama apie žemės ūkio reformų eigą Lietuvoje, respublikos poreikius žemės ūkio produktams. Kongresmenų padėjėjai domėjosi ir politinė padėtimi Lietuvoje, apie įvyksiančius prezidento rinkimus.

S. Lamanausko susitikimus organizavo ir į juos lydėjo Lietuvos ambasados Washingtono štabo nariai.

LIETUVA 1993

Grupinės kelionės:

Balandžio 5 – 20

Gegužės 3 – 18

Gegužės 6 – 24

Gegužės 17 – birželio 1

Gegužės 25 – birželio 9

Birželio 1 – 16

Birželio 14 – 29

Birželio 15 – 30

Birželio 22 – liepos 7

Birželio 28 – liepos 13

Birželio 29 – liepos 14

Liepos 5 – 20

Liepos 6 – 21

Liepos 12 – 27

Liepos 13 – 28

Liepos 19 – rugpjūčio 3

Liepos 26 – rugpjūčio 10

Rugpjūčio 2 – 17

Rugpjūčio 3 – 18

Rugpjūčio 9 – 24

Rugpjūčio 23 – rugsėjo 7

Rugpjūčio 30 – rugsėjo 14

Rugpjūčio 31 – rugsėjo 13

Rugsėjo 20 – spalio 6

• Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Skrendant pavieniui galima keliauti bet kuriomis dienomis.

• Galima imti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Galima imti lėktuvo bilietą ir kelionę su daliniu aptarnavimu. Pav. viešbučiai tik tam tikruose miestuose, arba kelionė be pietų ir pan.

• Viešbučiai šiuose Lietuvos miestuose: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Klaipėda, Palanga, Alytus, Marijampolė, Ukmergė, Anykščiai, Kėdainiai, Raseiniai, Jurbarkas, Druskininkai, Rokiškis.

• "Vyties" atstovai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje.

Dėl daugiau informacijų ir registracijos kreiptis į agentūrą

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.
Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119
FAX 718-769-3302
Telex 216 282

SKAUSMUOSE GIMUSIOS TAUTOS KRAŠTE

Henrikas Stasas

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Netrukus pakilome Cuenavaca ir vingiuotu aukštųjų keliu tęsėme kelionę toliau į Taxco. Gamtovaizdis igavo vis daugiau spalvų ir gyvybės. Po skaisčiai mėlynų dangum dominavo daugiausia žalia ir ruda spalva, kurią skleidė amžinai žaliuojančios pušys ir nupiautų cukrinių nendrių pėdos. Neapgyventose vietose dažnai iškildavo aukšti kandiliabriniai kaktusai, kurių žali apvalūs liemenys atrodė lyg vargonų vamzdžiai. Su besikeičiančia augmenija palikome Morelos valstiją, kurios riba čia buvo pažymėta charakteringa Jose Maria Morelos y Pavpn gana didele statula.

Netrukus pasiekėm Taxco aukštumas ir į kalnus kylančią Taxco miestą. Jau iš tolo pastebėjome baltus raudonais čerpių stogais šio miesto pastatus ir tarp jų iškilusius smėlio spalvos bažnyčių bokštus, kurie šiai kalnų panoramai teikė nepaprastai ramų romantinį grožį. Taxco (tarti tasko) išsidėstęs tarp kalnų ir aukštųjų uolinių skardžių ir šiandien dar pilnas 18 šimtmečio romantinės atmosferos, kurią šiam miestui suteikė žinomas miesto turtuolis Jose de la Borda.

Tarp uolų išsiraičiusių keliu autobusus nusileido į pakalnę, kur sustojo prie didelės turtingos sidabro gaminių parduotuvės. Įėjome į parduotuvę ir čia malonus šeimininkas, tuoj mus apdalino sidabro rūdos nuolaužom ir pavaišino tequila. Po to siūlė susipažinti su ant prekystalių išdėstytais sidabro gaminiams.

Nuo sidabro gaminių gausumo ir įvairumo tiesiog raibo akys. Čia buvo daugybė brangių sidabro indų, dekoratyvinės ornamentikos ir nesuskaitoma daugybė moterims papuošalų bei kitų smulkių gaminių. Tokių parduotuvių Taxco mieste daugybė, kuriom prekes gamina 2000 amatininkų ir menininkų. Tačiau kalbama, kad žaliava šiems gaminiams Taxco sidabro kasyklose jau beveik išsibaigusi ir didelę jos dalį atveža iš kitų Meksikos vietų. Tad sakoma, kad Taxco sidabro miestas, kuriame nėra sidabro.

Tačiau kaip ten bebūtų, šių gaminių pasirinkimas milžiniškas, tačiau gaminiai labai brangūs. Žinovai net pataria čia išsirinkti patinamą daiktą, o pirkti jį Mexico City, kur tas pats daiktas daug pigesnis.

Aplanke dar vieną par-

duotuvę vykome į viešbutį. Buvo graži saulėta popietė. Monte Taxco viešbutis, kaip balta gulbė, švitėjo saulėje pačioj kalno viršūnėje. Autobusu negalėjome jo pasiekti, tad kėlėmės į kalną kabeliniu keltu. Buvo malonu stebėti ir grožėtis kalnų uolėtais skardžiais, ant kurių į granitą įsikabinę balti namai siaurom vingiuotom gatvelėm nusitęsė iki pat kalno viršaus.

Keliantis į kalną po mūsų kojom slinko uolos ir spalvinga kalnų augmenija, pridengdama dalį pastatų raudonais vijoklių žiedais ir skėtinių pušų emeraldo žaluma.

Po keliolikos minučių pasiekėm kalno plokštumą, kur stovėjo balti ispanų stiliaus viešbučio pastatai. Viešbučio kambariai dideli, šviesūs su balkonais iš kurių pasakiškas vaizdas į kalnus lipantį Taxco miestą ir žalumynuos skendėjančias turtuolių vilas.

Ypatingai žavų iš viešbučio balkono vakare, kai už kalnų leidžiasi saulė ir auksiniais spinduliais nušviečia raudonus pastatų stogus. Tada dar labiau išryškėja jų kontūrai ir šešėlių pridengtos gatvelės, kaip paslaptinigi labirintai raitosi po kalnus be pradžios ir galo.

Didesni pastatai atrodo lyg būtų vienas prie kito prilipę ir ištisa procesija kyla į viršų. Iš jų išsiskiria barokinis šedevras Santa Prisca. Paskutiniai vakaro saulės spinduliai dar labiau išryškina jos churigureskinį stilių, kuris nuo pat apačios kyla į viršų, lyg graviūra brangakmenyje. Santa Prisca yra Jose de la Borda dovana Taxco miestui ir čia pastatyta tarp 1748-1758 metų.

Užburta Taxco grožį buvo gana didelė pagunda stebėti ir saulei tekant. Tad anksti pabudęs, dar saulei netekėjus, išėjau į balkoną. Rytui už kalnų sušvitus pradėjo gėsti miesto žiburiai. Dabar pasigirdo ir pirmieji gaidžiai, kurie tuoj vienas po kito įsijungė į ryto koncertą. Nepaprastoj ramioj kalnų aplinkoj jų koncertas skambėjo be priekaišto. Kiek patylėję, štai ir vėl pradeda savo giesmę ir taip rėkė visą rytą, lyg būtų šių kalnų karaliai. Taip tęsėsi iki saulės užtekėjimo, kol gaidžiai pavargo, užkimo ir neteko jėgų.

Buvo nepaprastai gražus rytas, ypač kai pirmieji saulės spinduliai pasiekė Santa

Prisca bokštus ir aukštesnius miesto pastatus. Iš kalnų tarpeklių kilo lengvas rūkas, nešdamas su savim saldų pušų ir lauro medžio žalių lapų kvapą, kuris veikė nepaprastai gaivinančiai.

Į šią nepaprastai gražios gamtos vietą Cortez 1521 metais buvo pasiuntęs savo inžinierius, kad šie ištirtų čia įsikūrimo galimybes. Tuo laiku čia dar gyveno Tlahuica indėnai ir Taxco kalnai buvo vadinami jų vardu Tlachco. Šie indėnai buvo tą vietą pirkę iš aztekų ir už ją sumokėję Montezumai grynų aukso.

Vietos pavadinimas Tlachco yra kilęs iš aztekų ir jų kalboje reiškė žaidimų vietą. Mat aztekai anais laikais taip pat mėgdavo žaisti sviediniu, panašiai kaip dabar amerikiečiai "beisbolą". Tačiau pasirodžius ispanams, aztekų žaidimai pasibaigė. Tada ir vietos pavadinimas buvo pakeistas į Taxco. Tačiau šio miesto ekonominė gerovė iškilo tik 18-me amžiuje, kada čia buvo pradėta prekiauti sidabru.

Pagal legendą, prancūzų ispanų kilmės jaunuotis Jose de la Borda, sužinojęs, jog šioje vietoje randama sidabro, nutarė keliauti į Taxco ir ieškoti laimės. Tačiau jo svajonė rasti sidabro gal būtų taip ir žlugusi, jei jo arklys, besileisdamas nuo kalno, nebūtų paslydęs ir savo kanopa neišrausęs gabalo sidabro.

Borda čia tuojau pradėjo kasti ir užtiko didelius sidabro rūdos kodus. Žinia greit pasklido po visą Meksiką, ir tūkstančiai laimės ieškotojų pradėjo čia kurtis ir dirbti sidabro rūdos kasyklose.

Jose de la Borda greit praturtėjo ir plėtė kasyklų ir sidabro apdirbimo pramonę. Tada pakilo ir Taxco ekonominis gyvenimas, ir ši vieta pagarsėjo plačiame pasaulyje. Tapęs turtuoliu Jose de la Borda savo lėšomis pastatė ir garsiąją churigveristinio baroko Santa Prisca bei kitus stilingus šio miesto pastatus. Apie savo laimę ir įgytus turtus jis taip išsireiškė: "Dievas davė Bordai, tad ir Borda duoda Dievui".

Iš Taxco vykome į Acapulco ir kalnų papėdėmis išsiviniavusiu keliu palikome šį kalnų delnuose gulintį miestą. Jo pastatų pageltę tinkas dabar ryto saulėje švitėjo, kaip šiltas medaus korys. O iš kalnų žalumos į melsvą erdvę kilo gelsvi

Acapulco Quebrada su šokančiais sportininkais | bedugnę.
H. Staso nuotr.

Santa Prisca ir San Sebastian bažnyčių bokštai. Tačiau greit visa tai uždengė kalnai ir lengvas ryto rūkas.

Už Taxco dar toli tęsėsi sausros nudegintos aukštumos su menkais ūkininkų pastatais, kurių aplinkoje augo ištisę papajų stiebai ir keletas skėtinių pušų. Netrukus pasiekė Guerrero valstiją (Estado de la Guerrero), kuri tęsiasi nuo Taxco iki Ramiojo vandenyno.

Tai didžiulė Meksikos provincija, įdomi ne vien savo gamta, bet reikšminga šiam kraštui istoriniu atžvilgiu. 1847 metais Vincente Guerrero šią Meksikos dalį išvadavo iš ispanų ir įjungė ją į bendrą valstijų uniją. Vincento Guerrero, kaip ir Emiljano Zapata, buvo kilęs iš vargingos žemdirbių šeimos ir jau iš mažens troško savo kraštui laisvės. Tad sulaukęs 28-rių metų amžiaus, stojo savanoriu į Morelos vadovaujamus sukilėlių dalinius. Pasizymėjęs kovoje narsumu ir sumanumu, greit pasiekė generolo laipsnį ir po Morelos mirties vadovavo krašto laisvinimo kovoms. Karui pasibaigus, buvo išrinktas antroju Meksikos respublikos prezidentu. Tačiau neilgai teko jam kraštui vadovauti, nes greit pateko į politinių intrygų tinklą ir Oaxaco mieste buvo sušaudytas.

Autobusas riedėjo toliau ir nusileidom į saulės dosniai nušviestą slėnį, per kurį vingiavosi mėlyna Balsas upės juosta. Kelias dabar

išsitiesė derlingame slėnyje su žalia tropine augmenija ir tipiškomis Meksikos sodybomis. Čia prie kelio pravažiuojantiems buvo ir keletas užėigų, kur vienoje sustojome išgerti kavos bei atsigaivinti šaltu gėrimu. Po pavėsingų jakorandos medžių ir žydinčių tropinių vijoklių atsigaivinomė ne tik kava, bet ir gamtine aplinka, kuri savo sodria žaluma spalvingais žiedais mus maloniai nuteikė.

Iš čia vykome toliau Balsas upės slėniu. Tolumoje buvo matomas, virš horizonto iškilęs, Sierra Madre del Sur kalnynas, kuris ilga grandine tęsėsi pagal visą akiratį. Tuoj vėl kopėme į aukštumas, ir autobusus vėl lingavo kylančiais ir nusileidžiančiais keliais. Aplinka pasidarė monotoniška, tik kiek ją pavairino aukšti kandiliabriniai kaktusai, kurie čia stiepėsi į saulę savo ilgais "vargonų" vamzdžiais. Gyvenamų namų čia beveik nesimatė, išskyrus vieną kitą kalnų šlaite prisiglaudusių indėno lūšnelę.

Sierra Madre sritį kadaise valdė tlapalekų tautelė, kurią nukariavo aztekai ir ši daugiau istorijoje nepasireiškė. Tačiau nežiūrint visų istorinių neseekmių, dalis tlapalekų išliko iki šiai dienai su savo papročiais, kalba ir tutiniu charakteriu. Likučiai šios tautelės dabar gyvena šių kalnų srity, o jų didesni telkiniai yra Malinaltepec ir Atlamajalcingo vietovėse.

(Bus daugiau)

PATRIA

2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629,

tel. (312) -778-2100

Didelis pasirinkimas dovaninių bei buitinių prekių, pageidaujama ir Lietuvoje. Dėl specialiai sumažintų kainų klausykites Šluto radijo valandos sekmdieniais nuo 7 iki 8 val. ryto, 1450 AM banga.

■ laiškai Dirvai

Į TALKĄ LIETUVOS NAFTININKAMS

Lietuvos žmonės pergyvena neįprastą žiemą. Be karšto vandens namuose, be šilumos daugelyje fabriku. Svarbiausia priežastis – naftos trūkumas. Rusija, dar iki šiol vienintelis naftos šaltinis, riboja jos pardavimą Lietuvai dėl suirutės Rusijoje, o gal ir dėl politinių motyvų.

Keisčiausia, kad Lietuvos žemės gelmėse yra šio, itin svarbaus kuro. Geologai surado 15 naftos telkinių, tačiau ligi šiol dar nei vienas iš jų neeksploatuojamas.

Valstybės valdininkai, atsakingi už energetikos ūkį, kartu su valstybine Gargždų naftos geologijos įmone, užgrobę monopolinį viešpatavimą, nesugeba savarankiškai organizuoti patikimą Lietuvos naftos išsiurbimą. Bando kviesti užsienio kompanijas. Vienas konkurso keliu, o švedus – iš didelės "meilės" ir be konkurso. Nuo 1992 gegužės mėnesio niekaip negali apsispręsti kuriai iš penkių užsienio firmų suteikti pirmenybę siurbti naftą, o dalį negausių jos išteklių leisti išsivežti iš Lietuvos.

Visi alternatyvūs laisvo verslo pradininkų Lietuvoje siūlymai buvo palaidoti vyriausybės valdininkų stalčiuose ir privati iniciatyva buvo sužlugdyta. Tačiau ji ir Lietuvoje yra neišpaskaityta gajai. Grupė Lietuvos verslininkų, geologų, tarp kurių yra ir Lietuvos naftos telkinių atradėjas Dr. Vincas Korkutis, įsteigė akcinę bendrovę "Žemės turtai". Jos artimiausias tikslas – pasirošti ir dalyvauti konkurse Lietuvos naftos telkinių eksploatacijos teisei gauti.

Šiomis dienomis Australijoje lankosi vienas iš akcinės bendrovės "Žemės turtai" steigimo iniciatorių, buvęs Lietuvos Geologijos Instituto direktoriaus pavaduotojas Dr. Ginutis Juozapavičius. Jo vizito tikslas – surasti užsienio lietuvių tarpe patyrusių, žinančių naujausias technologijas specialistų, kurie, apsiėję su Lietuvoje esančiais geologais, sudarytų rimtą, sugebančią konkuruoti su kitomis pasaulio firmomis, bendrovės branduolį.

Praleistos Australijoje dienos davė gerų rezultatų. Dr. Kazio Kemežio dėka susitiktą su Kestu Skirka –

kelių garsių Australijos naftos kompanijų direktorium ir Vidu Labučiu, naftos geologu ir ilgamečiu Exxon firmos darbuotoju. Susitiekta su Houston, Texas, firmos Knight Exploration, Inc. prezidentu Kestu Gaižučiu ir Calgary, Kanadoje gyvenančiu naftos specialistu Kostu Astravu.

Dr. Ginučio Juozapavičiaus siūlymai buvo palankiai sutikti. Aptartas bendras veiksmų planas, numatyta bendrovės valdymo struktūra, o jos direktoriais pakviesti labiausiai patyrę Lietuvos ir užsienio naftos darbų specialistai. Ruošiamas kreipimasis į visus pasaulio lietuvius dėl galimybės remti šią naują Lietuvos akcinę bendrovę ir įsigyti jos akcijų.

Lietuvos vyriausybė 1993 metų gegužės mėnesį rengia naują konkursą naftos telkinių eksploatavimo teisei gauti. Jei pasaulio lietuviai aktyviai parems šią naują iniciatyvą, bus galima kvalifikuotai paruošti siūlymus konkurso komisijai. Svarbiausia, kad visų remenčių pastangomis bus galima paspartinti Lietuvos aprūpinimą taip trūkstamais naftos ištekliais iš savų telkinių. Visa nafta liks Lietuvoje, gauto pelno dalis atiteks akcininkams, o kitą dalį bus galima investuoti į naujų naftos telkinių paiešką ir ateičiai užtikrinti naftą Lietuvai.

Šiuo būdu atsiranda galimybė viso pasaulio lietuviams įsigyti dalelę Lietuvos, padovanoti ją ten nebuvusiems vaikams ar anūkams.

Pianistė Gražina Ručytė ir sopranas Giedrė Kaukaitė.

CLEVELANDE RENGIAMAS "DRAUGO" VAJAUS KONCERTAS

Dabartiniu metu atsikviečiant kokią nors menininką iš Lietuvos, tenka organizuoti

Esant dideliui akcininkų skaičiui, Lietuvos valdininkai neturės moralinio pagrindo iškeisti šią iniciatyvą į svetimų firmų siūlymus. Tuo pačiu tai būtų pirmas stiprus smūgis valstybės monopoliui, klestinčiam Lietuvos naftos biznyje. Tikrai nesant konkurencijos, užgniauzus laisvą veiklą įmanoma šaldyti žmones Lietuvoje! Padėkime mūsų tautiečiams Lietuvoje išsivaduoti iš šio sovietinio valstybės valdymo būdo.

K. Kamežys, Australija

koncertų visą pynę. Kadangi atsikvietimas daug kainuoja, tad reikia išlaidas plačiau paskleisti, kad ir kitos vietovės prie iškviatimo prisidėtų.

Koncertus surengti darosi vis sunkiau, tad net ir Marija Remienė, kuri "Draugo" ir Lietuvių Fondo koncertus organizuoja, jau tuo nusiskundžia. Labai sunku surasti, kas menininkus keletai dienų priimtų. Praeityje dėl tos privilegijos net buvo varžomasi, dabar laikai jau pasikeitė. Gerai kad dar atsiranda pasiūlymus žmonėms, kurie atskirose vietovėse apsiima organizacinį darbą atlikti. Clevelande koncertą organizuoti sutiko Vladas Plečkaitis, buvęs ilgametis "Čiurlionio" ansamblio pirmininkas. Clevelando visuomenei jis yra ge-

rai žinomas, tad platesnio pristatymo nėra reikalingas.

Apie koncertą rašydamas, dar neparašiau, kas bus jo atlikėjai. Sol. Giedrė Kaukaitė ir muzikos docentė pianistė Gražina Ručytė – Landsbergienė – akompaniatorė.

Dabar kiek plačiau susipažinkime su sol. Giedre Kaukaite – sopranas. 1968 m. baigė LTSR konservatoriją, 1968-70 m. stažavo Milano "La Scala" teatre. 1968-78 LTSR operos ir baleto teatro, nuo 1978 LTSR filharmonijos solistė. Jos sukurti svarbesni vaidmenys: Valdovės sesuo (Vytauto Barkausko "Legenda apie meilę"), Katrytė (Juliaus Juzeliūno "Sukilėliai"), Tatjana (P. Čaikovskio "Eugenijus Oneginas"), Margarita (Gounod "Faustas"), Dezdemoną (Verdi "Otello"), Mimi (G. Puccini "Madama Butterfly") ir daug kt. rolių.

Vaidino ir dainavo Lietuvos televizijos muzikiniuose filmuose. 1979 Sąjunginio televizijos muzikinių filmų festivalio premiją už geriausią moters vaidmenį.

Gražina Ručytė-Landsbergienė – Pianistė. 1959 baigė LTSR konservatoriją (Balio Dvariono klasė). 1958-85 LTSR operos ir baleto teatro koncertmeisterė. 1962-66 dėstė Vilniaus pedagoginiame institute. Koncertavo su Virgilijum Noreika, Gražina Apanavičiūte, Vaclovu Daunoru, Giedre Kaukaite, Irena Milkevičiūte ir kt. Atlieka lietuvių ir kitų kompozitorių kūrinius. Koncertavo: Lenkijoje, Čekoslovakijoje, VDR, Australijoje, Švedijoje.

Jų koncertas Clevelande rengiamas kovo mėn. 14 d.

Kitose vietovėse koncertai vyks šia tvarka: Chicagoje vasario 28 d., St. Peterburge kovo 3 d., Detroite kovo 21 d.

Visuomenė kviečiama į koncertus atsilankyti ir lietuvišką spaudą paremti.

J. Žygas

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345 Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455	Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108 Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003
--	--

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD M. PETKUS

DONALD A. PETKUS

Visi esate maloniai kviečiami į Lietuvos menininkų

SOPRANO GIEDRĖS KAUKAITĖS

ir

PIANISTĖS GRAŽINOS RUČYTĖS – LANDSBERGIENĖS

KONCERTA

1993 kovo 14, 4:00 val. popiet
Dievo Motinos parapijos salėje.

Bilietai po \$ 10 ir \$ 7 gaunami sekmadieniais
abiejose lietuvių parapijose.

Telefonu galima užsisakyti pas

Gražiną Plečkaitienę (531-3474), Aušrą Babickienę
(531-9329) ir Jurgį Malskį (486-9165).

Atsilandydami ne tik išgirsit iškilų menininkų koncertą, bet ir paremsit "Draugą", kuris jau 84 metus tarnauja lietuviams savo plačia pasaulio, Lietuvos ir išeivijos informacija.

Koncertą rengia "Draugo" vajeus komitetas:

Vladas Plečkaitis, pirmininkas ir nariai kun. Gediminas Kijauskas, S.J., Aušra Babickienė, Danutė Dundurienė, Nijolė Kersnauskaitė, Violeta Leger, Jurgis Malskis, Paulina Mašiotienė, Gražina Plečkaitienė ir Vacys Rocipnas.

FOTOGRAFIJA

Vladas Vijeikis

Prieš daugiau kaip pusimtį metų Lietuvoje buvo išleista knyga "Fotografuoti gali kiekvienas". Tuo laiku fotografija buvo labai rimtas reikalas. Buvo specialios fotografų dirbtuvės. Bet jos nebuvo vadinamos dirbtuvėmis. Tai labai vulgaru. Skelbta, kad tai fotoateljė. Labai retas kas žinojo ką reiškia "ateljė". Bet tai pridurodavo labai daug prestižo tokiai paslaptinai įstaigai, kuri tavo veidą, o jeigu nori ir visą kūną, perkeldavo į fotografiją, kurią gali padovanoti savo giminėms arba mylimai mergaitei su užrašu kitoje pusėje: "Amžinam atminimui". Tik tos mergaitės nevisai suprasedavo amžinumo reikšmę.

Tie fotografai turėjo specialias dekoracijas. Už savo nugaros galėjo būti gėlėmis nusėtas parkas. O gal rūmai su puikia kolonada. Kai kurie turėjo net stalelius su vazomis, pilnomis dirbtinų gėlių. Bet kas supras ir kas aiškinsis. Galėjai padėti ranką ant tokio stalelio. Jei gu fotografavosi vyras su žmona, tai žmonelė sėdėdavo puošnioje kėdėje, o vyras už jos padėjęs ranką ant peties. Tuo buvo aiškiai suvirtinamas vedybinis sakramentas.

Ir štai, atsirado arogantas, kuris raštu pareiškė, kad "fotografuoti gali kiekvienas". Čia šiek tiek buvo išmesta iš lygsvaros visa fotografijos prakilni tradicija. To entuziazmo pagautas individas išgydavo dėžutę, kuri buvo vadinama foto aparatu. Sodindavo savo gimines darželiuose ar prie paminklų ir paliepęs nejudėti, paspausdavo mygtuką.

Pagal knygą ir pagal jį turėjo būti puiki fotografija. Nevisados, kažkur paslaptinų aiškinimų ir chemikalų labirintuose fotografijoje būdavo taip tamsu, lyg būtų naktį tas daroma. Arba taip šviesu, lyg visi dalyviai dangaus aukštybėse atsiradę.

O dabar fotografuoja ne kiekvienas, bet visi. Knygos autoriaus pranašystė išsipildė. Tik ar jis numatė, kad fotografinė technika labai pasikeis. Atsirado spalvos, atsirado automatiniai aparatai. O tie automatai tiesiog stebuklas. Paspaudi tik vieną guzikėlį. Atiduodi savo filmą kur nors specialistams. Ir pats nustembi kaip gražiai viskas atrodo.

Fotografai negali atsi-džiaugti. Bet ar jo nufotografuoti tieji liksminasi? Tetulė raukosi. Jos sijonas atrodo suglamžytas. Dėdė

irgi nesišypso. Ant jo galvos keli plaukai taip pasistoję, kad aiškiai gali suprasti, kad tiek jų ir belikę. Žmona visai nepatenkinta. "Ar aš žvaira? Aš tik sekunde žvilgtterėjau ar vaikai tvarkingi, o tu ėmei ir paspaudei. Dabar aš atrodau žvaira". Švogeriš reiškia pretenzijas dėl stikliuko, kurį jis rankoje laiko. Aiškiai matyt, kad stikliukas tuščias. Reiškia aš išgėriau nelaukdamas eilės. Pristatai mane girtuokliu. Uošvė reiškia nepasitenkinimą, kad fotografijoje atrodo lyg būtų šimto metų, o ji tik devyniasdešimt penkių.

Šioje vietoje norėčiau sustoti ir pareikšti savo nuo-

monę, kas liečia fotografinį meną. Nepaprasta pažanga padaryta. Daug išradimų patobulino foto aparatus. Bet mums reikia dar vieno genijaus, kuris išrastų aparatą, fotografuojantį mus tokius, kaip mes mintyse save vaizduojame. Visiems būtų geriau.

Mano draugas Florijonas sako: "Fotografinis menas labai nustumko. Štai, saky-sime, apsilankau kokiame pobūvyje. Kažką reikia paremti. Sukinėjasi fotografai su foto aparatais rankose. Žinoma, kad be reikalo ne-nešioja. Fotografuoja. Žiūriu į fotografiją ir negaliu savęs atpažinti. Lyg jie ne mane, bet mano ateitį foto-grafuotų. Gal taip atrodysiu tik po penkiasdešimt metų.

O vis dėlto, fotografuoti negali kiekvienas, kai kuriems reikė uždrausti.

"ŽAIBO DIENOS" – KREPŠINIO TURNYRAS

Kaip jau žinoma, vasario 26-28 d.d., Clevelando LSK Žaibas ruošia "Žaibo Dienas", savo gyvavimo 43 metų sukačiai paminėti.

Šia proga, LSK Žaibas vykdo 1993 m. Š. Amerikos lietuvių vyrų senjorų (virš 34 m.) krepšinio pirmenybes, kuriose numato dalyvauti šie klubai: Londono LSK Tauras, Hamiltono LSK Kovas, Toronto PPSK Aušra, Toronto LSK Vytis, Detroito LSK Kovas, Chicagos ASK Lituanica ir, šeimininkai, Clevelando LSK Žaibas.

Veteranų (virš 44 m.) klasės krepšinio varžybos nebus vykdomos dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus.

"ŽAIBO DIENŲ" TVARKARAŠTIS

Penktadienį, vasario 26 d., nuo 6:00 val. vak., Lietuvių Namuose vyks krepšinio turnyro dalyvių registracija, sutikimas – susipažinimas.

Šeštadienį, vasario 27 d., nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. p.p. vyks krepšinio žaidynės, Boromeo College, 28700 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio.

Šeštadienį, vakare, 6:30 val., Lietuvių Namuose, viršutinėje salėje bus pagrindinis parengimas – vakariene, "reverse Raffle", muzika, etc. Bilietus ir stalus galima užsakyti pas Vida Tatarūną, tel. 486-7916 ar pas platintojus.

Sekmadienį, vasario 28 d., nuo 11:00 val. ryto, Dievo Motinos parapijos svetainėje, Žaibas ruošia pietus, o parapijos auditorijoje vyks krepšinio žaidimai šia tvarka: 11:30 val. – dėl 5-tos vietos, 1:00 val. p.p. – dėl 3-čios vietos ir 2:00 val. p.p. – finalas ir "Žaibo Dienų" užbaiga. Reikia tikėtis, kad Clevelando lietuvių visuomenė parems sportuojantį lietuviška jaunimą gausiai atsilankydama į šiuos renginius.

PARENGIMAI

1993 M.

• VASARIO 26-28 d.d., Clevelando lietuvių sporto klubo "Žaibo Dienos" – Krepšinio turnyras, loterija (reverse raffle) ir kiti parengimai – Lietuvių Namuose, Dievo Motinos parapijos salėje, Boromeo College.

• KOVO 14 d. Draugų Paremti Koncertas. Sol. Giedrė Kaukaitė,

KETURI LAISKAI IS KETURIŲ VALSTYBIŲ

APMOKĖJO 4 PRENUMETATAS IR PARĖMĖ DIRVĄ

Dėkoju už paraginimą atnaujinti Dirvos 4 prenumeras į užsienį.

Siunčiu 140 dol. čekį prenumetatoms ir kuklią 20 dol. auką Dirvai paremti.

Su geriausiais linkėjimais ir pagarba

Eug. Bulotienė, Detroitas.

Siunčiu Jums 30 dol. čekį ir prašau atnaujinti mano prenumeratą 1993-iems metams.

Aš vos bematau, tą laikraštį man paskaito mano žmona. Man jau 85 metai.

Su pagarba

Feliksas Valys, Canada

Gerbiamieji,

Siunčiu čekį apmokėti Dirvos prenumeratą.

Linkiu sėkmės Jums. Linkiu kad Dirva mus lankytų ilgus metus. Malonu, kad ji siuntinėjama tvarkingai, gerai įpakuota.

E Laurinaitienė, Australija

DIRVA puikus laikraštis ir skaitau jį su pasigėrėjimu. Jis lanko mane reguliariai. Sėkmės ir ištvermės.

Jūsų laikraštis dabar reikalingesnis negu bet kada. Kalbėkit drąsiai, šaukit visu balsu.

Su pagarba ir geriausiais linkėjimais

K. Vilkonis, Anglija

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Berželio tautinių šokių grupė Hartforde.

pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė, Rengia Draugų remti Komitetas.

• KOVO 19 d. Žuvis (fish fry).

Šokiai Lietuvių namuose. 5 v.v.

• KOVO 20-21 d.d. Metinė ateitininkų šeimos šventė.

• KOVO 27 d. 1993 m. Š. Amerikos Lietuvių Raketbolo (Racquetball) Pirmenybės, Gene Weiss Racquettime, 25080 Lakeland

Blvd., Euclid, Ohio. Pradžia: 8:30 val. ryto. Rengia – LSK ŽAIBAS

• BALANDŽIO 17 d. "Grandinė-lės" 40 metų KONCERTAS

• BALANDŽIO 18 d. Šv. Jurgio parapijos Atvėlykio Stalas 11:30

• GEGUŽES 2 d. Katalikių Moterų Sąjungos 36 kuopos parengimas

• GEGUŽES 28-31 d. Karnivalas Lietuvių namuose.

• LIEPOS 11 d. – sekmadienyje 12:00p.p. Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury Rd.

• LIEPOS 18 d. Šv. Jurgio parapijos GEGUŽINĖ – Šv. Jurgio sodyboje 11:30

• RUGPJŪČIO 1 d. sekmadienyje 12:00 p.p. LKVS-gos "RAMOVĖ" rengia gegužinę prie ežero Beachland Parke – 17815 Canterbury gatvėje.

• RUGSEJO 11 d. Lietuvių Namų 20 – metų sukačties balius ir varžytinės. 7 v.v.

• SPALIO 2 d. 7 v.v. Koncertas The Singing Angels Dievo Motinos auditorijoje.

• LAPKRIČIO 14 d. Šv. Jurgio parapijos rudens Festivalis 11:30 – 3:30 v.v.

• LAPKRIČIO 20 d. LKVS-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą Lietuvių Namuose – Clevelande.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios. Šv. Jurgio parapijos salėje 9:30 v.v.

SPECIALISTS IN TRAVEL TO EASTERN EUROPE

77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164 U.S.A.
Tel. 617-965-8080
Fax 617-332-7781
Telex 496 06415 Baltic Tours

1993

Šv. Velykos Lietuvoje

išvyksta kovo 30 d. ir grįžta balandžio 14 d.

KAINA \$ 999.00 asmeniui

iš Boston ir New Yorko

Kainoje įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses, viešbutis su pusryčiais kasdieną ir pervežimai iš oro uosto į viešbutį ir atgal.

Registracijos ir informacijos reikalais prašom kreiptis į

BALTIC TOURS

CLEVELANDE ir apylinkėse

VALIO TĖVYNĖ LIETUVA

Su tokiu šūkiu pasirodė lituanistinė mokykla

Pranas Joga

Vasario šešioliktosios minėjimas Clevelande praveistas tradiciniu būdu. Prieš pamaldas vyko vėliavų pakėlimas ir vainiko padėjimas prie Laisvės paminklo. Po to sekė iškilmingos Šv. Mišios Dievo Motinos ir Šv. Jurgio parapijų bažnyčiose. Dievo Motinos bažnyčioje per pamaldas giedojo parapijos choras. Dauguma giesmių buvo naujai paruoštos ir niekad negirdėtos.

Pavakare į Dievo Motinos parapijos salę susirinko virš 400 žmonių, kurie turėjo progos išgirsti minėjimo programą. Ji susidėjo iš trijų dalių: oficialioji dalis (truko 32 minutes), dr. Jono Genio paskaita (30 minučių) ir meninė dalis (25 minutės).

Oficialiojoje dalyje be minėjimo atidarymo, vėliavų įnešimo, JAV ir Lietuvos himnų, invokacijos ir žuvusiųjų pagerbimo, buvo perskaitytas JAV prezidento sveikinimas. Gauti pareiškimai iš Ohio valstijos gubernatoriaus, Cuyahoga apskrities patikėtinių, Clevelando miesto majoro ir miesto tarybos. Visi pareiškimai buvo įteikti rengėjams atitinkamų institucijų atstovų. Clevelando majoras pažadėjo, kad lietuviška trispalvė plėvesuos virš miesto rūmų visą savaitę.

Minėjimo paskaitininkas dr. Jonas Genys savo paskaitos turinį nusakė:

- Mano išpūdžiai Lietuvoje;
- Demokratiniai procesai ir dabartinė Lietuvos padė-

tis,

- Išpūdžiai apie prezidentinius rinkimus ir
- Žvigsnis į ateitį.

Visą 25 minučių paskaitą gal geriausiai susumavo dr. Genys anglų kalba. Seka lietuviškas vertimas:

- Lietuva yra laisvas ir nepriklausomas kraštas.
- Lietuva yra demokratinė valstybė, kur rinkimai pravedami demokratišku būdu.

• Lietuva saugo mažumų, įskaitant apie 14 procentų rusų ir lenkų, gyventojų teises. Skundai dėl diskriminacijos ir pažeidimo asmeninių laisvių yra be pagrindo.

• Ekonominis gyvenimas blogėja ir tarptautinė pagalba yra nepakankama.

• Provincijoje gyveną žmonės yra nepatenkinti ir jie balsuotų už velnią, kuris pažadėtų duonos ir šilumos (kurios netrūksta pragare).

• Rusijos kariuomenė dar Lietuvoje, nors palengva išsikrausto.

• Energijos ištekliai, įskaitant gazo dujas ir gazoliną, gaunami iš buvusios Sovietų sąjungos, daugiausia iš Rusijos, kuri naudoja energijos išteklius kaip priemonę įtaigoti Lietuvos politinį gyvenimą.

• Buvusi Lietuvos komunistų partija, su visais jos buvusiais turtais, priėmė daugiau socialistinius principus, pakeitė vardą ir yra viena iš stipriausių partijų Lietuvoje.

• Sąjūdis, partijų kolicija už laisvę, laimėjęs daugumą Aukščiausioje Taryboje, pra-

rado savo pasitikėjimą. Kričiai sako, kad Sąjūdis daugiau rūpinosi kovoti su vidurio grupėmis negu su kraštutine kairiųjų grupe.

• Lietuvos demokratinė darbo partija laimėjo daugumą naujajame Lietuvos seime.

• Prezidentiniuose rinkimuose šiandien (vasario 14) yra du kandidatai:

A. Brazauskas, dabartinis Demokratinės darbo partijos vadas, buvęs Lietuvos komunistų partijos vadas ir St. Lozoraitis, nepriklausomas kandidatas, remiamas visų kitų partijų.

Jei A. Brazauskas laimės Lietuva bus pirmoji konservatyvi socialistinė valstybė iš visų buvusių Sovietų sąjungos respublikų. Visa valdžia bus vienos partijos rankose. A. Brazauskas pažadėjo gerbti Lietuvos konstituciją ir Lietuvos nepriklausomybę.

Trečiąją dalį atliko Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choras, kuriame dalyvauja veik visi 64 mokyklos mokiniai. Talentingų mokytojų muz. Ritos Kliorienės ir Eglės Laniauskienės paruoštas choras atliko:

Mūsų šūkis – Lietuva! (muz. ir žodž. R. Poskočimienė / R. Kuliava),

Vytis (Vytė Nemunėlis), Mes, Lietuvos kareivėliai, o, žutisų aiškuris eadins

Gintaro tėvynė (muz. B.

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel: (216) 932-6100 Fax: (216) 932-5236

KELIONĖMS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE RITAI STAŠKUTEI 932-6100

Gorbulskis, žodž. J. Streikūnas),
Prie Trakų ežerų (muz. A. Raudonikis, žodž. E. Selejonis)
Tėvynė Lietuva (muz. Alg. Bražinskas, žodž. V. Bložė)
Pučia vėjas (vaikų daina)
Toli už girių (muz. J. Kreivėnas, žodž. Jonas Minelga),
Gintarinė šviesa (muz. B. Gorbulskis, žodž. V. Palčinskaitė)
Žengiam, žengiam (muz. ir žodž. R. Poskočimienė / R. Kuliavas).

Koncertas buvo pajvairintas vaizdinėmis priemonėmis, panaudojant skaidres, vėliavėles. Paskutinės dainos metu buvo iškeltos geltonos, žalios ir raudonos popieriaus plokštės, kurių viduryje susidarė šūkis

"VALIO TĖVYNĖ LIETUVA".

Tai buvo nuotaikingos 25 minutės. Reikia padėkoti minėjimo rengėjams: ALT Clevelando skyriaus ir JAV LB Clevelando apylinkės valdyboms, už sudarymą valdyboms, už sudarymą galimybes pasirodyti lituanistinės mokyklos mokiniams su gražiai išpildyta menine programa.

RELIGINĖS SALPOS VAJUS

Lietuvių Religinis Šalpos Clevelando skyriaus 1993 m. piniginis vajus pradamas Vasario mėn. 21 d. Dievo Motinos parapijoje ir kovo mėn. 21 d. Šv. Jurgio parapijoje. Kitu laiku prašoma aukas siųsti Onos Žilinskienės adresu: 1840 Caronia Dr. Lyndhurst, Ohio 44124 arba auką įteikti komiteto nariams.

Aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

Clevelando skyriaus komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems už savo auką praelytyje, prašo ir šiais metais auka ir malda Religinę šalpą paremti.

KAZIUKO MUGĖ

Kovo 28 d., sekmadienį Dievo Motinos Parapijos salėse vyks kasmetinė Kaziuko mugė. Kaip įprasta – ją rengia Neringos ir Pilėnų tuntai. Mugė vyks nuo 11:30 iki 1:30 val

Siuntiniai į Lietuvą -

atlanta IE

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

Kainos - jau nuo 58 centų už svarą

Pasiteiraukite dėl skubesių oro kargo siuntinių.

Kainos - jau nuo \$ 2.50 už svarą

Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

Velykiniai siuntiniai priimami iki vasario 27 d.

Dirbame: antr.-penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet.

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

Nemokamas tel. 1-800-775-SEND

LITHUANIAN CREDIT UNION

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street • Cleveland, OH 44119

481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *

penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *

sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *

* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

JAKUBS AND SON
Laidojimo Istaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

MATAS REALTORS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

A.L.T.-S-GA, TALKINAMA CHICAGOS SKYRIAUS, RENGIA KOVO 11-TOS DIENOS MINĖJIMĄ

Minėjimas įvyks kovo 14 d. sekmadienį, Jaunimo Centre su pamaldom už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, vainiko padėjimu prie Laisvės kovų paminklo ir akademine bei menine programa Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Pamaldas laikys ir pamokslą pasakys kun. J. Vaišnys, J.S. Kalbės Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza ir PLB pirmininkas Bronius Nainys, tik grįžęs iš Lietuvos. Jis buvo nuvykęs pas Sibiro lietuvius.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti..

LIETUVOS PERSPEKTYVOS PO PREZIDENTINIŲ RINKIMŲ

Šia tema bus diskusijos, įvykstančios vasario mėn. 28 d., sekmadienį, 12:30 val. po pietų Šv. Antano parapijos salėje, 1750 25th Street, Detroit, Michigan. Dalyvauja istorijos prof. Leonardas Gerulaitis iš Oakland University ir istorijos ir valdžios profesorius Aleksandras Štromas iš Hillsdale College, praveda lietuvių radijo programos vedėjas Algis Zapparackas. Rengėjai Lietuvių žurnalistų Sąjungos Detroito skyrius.

Saulius Šimoliūnas

LAISVĖS ŠVENTĖS PARODA BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE

Š.m. kovo 12 d., Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus dailės galerijoje bus atidaryta meno paroda: "LAISVĖS ŠVENTĖ – Pabaltiečiai dailininkai iš Illinois valstijos".

Ši paroda yra dalis kultūrinės programos, skirtos paminėti 75-ąsias Lietuvos nepriklausomybės metines. Parodą globoja Lietuvos Generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza, o dailinai remia Illinois Meno Taryba.

Kitos dvi Baltijos respublikos – Latvija ir Estija – šiemet taip pat švenčia savo nepriklausomybės 75-ąsias metines. Estija paskelbė nepriklausomybę 1918 m. vasario 24 d., o Latvija – 1918 m. lapkričio 18 d. Visos trys šalys daugiau nei

120 metų buvo pavergtos Rusijos ar Vokietijos.

Illinois valstijoje gyvena ir kuria nemaža lietuvių, latvių ir estų kilmės dailininkų, kurie yra išgarsėję ne tik savo tautinėse bendruomenėse, bet ir visos valstijos mastu. Todėl ši paroda turėtų tapti šventiniu akcentu, minint trijų tautų nepriklausomybės sukaktis.

Iškilmingas parodos atidarymas įvyks kovo 12 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro. Paroda bus atidaryta iki balandžio 24 d. ir prieinama publikai muziejaus darbo valandomis: septynias dienas per savaitę, nuo 10:00 val. ryto iki 4:00 val. po pietų.

Kovo 27 d. organizuojamas kitas, su paroda ir nepriklausomybės iškilėmis susijęs, renginys: "apskrito stalo" diskusija, kurioje dalyvaus Illinois valstijos dailininkai, kilę iš Baltijos kraštų, lietuvių, latvių ir estų kultūrinių institucijų bei muziejų direktoriai. Pokalbio tema: pokyčiai Baltijos šalių kultūroje ir mene, šių procesų poveikis Amerikos baltiečių menui. Diskusijoje kviečiami dalyvauti visi norintys.

Po abiejų renginių bus vaisės.

Įėjimo mokestis į abu renginius – auka prie durų.

VISIEMS APPLE ORGANIZACIJOS NARIAMS IR REMĖJAMS

Švietimo ir Kultūros ministerijos bei APPLE bendrijos kvietimu, daugiau nei šimtas amerikiečių mokytojų savanoriškai vyko į Vilnių, Šiaulius ir Klaipėdą norėdami padėti atgimstančios Lietuvos švietimui. Jie ten skaitė paskaitas, organizavo diskusijas ir pravedė įvairius pratimus bei "workshops". Abiejų vasarų seminaruose dalyvavo 1438 Lietuvos mokytojai. Tai yra tikrai imponuojantis skaičius. Vaziuodami į Lietuvą mes nuvežėm daugybę mokytojo darbui reikalingų priemonių: vadovėlių, magnetofonų, grafikos projektorių, kompiuterių, vaizduosčių, skaidrių, žodynų ir t.t. Mes taipgi parūpinome 72 bibliotekom kompleksus, taip vadinamus "Test of English As a Foreign Language", o per Saxton knygų leidyklą mums pasisekė gauti net 10,000 matematikos vadovėlių, kuriais jau

naudojasi mokytojai ir mokiniai. Apie savo darbus esame gavę iš Lietuvos mokytojų gražių padėkos laišku. Jie tikisi, kad mes jiems ir toliau padėsime, ir mes neabejojame, kad mūsų parama Lietuvos švietimui dar labai reikalinga. Todėl planuojame vykti į Lietuvą ir 1993 metų vasarą.

Deja, dėl nepaprastai pasunkėjusios ekonominės padėties ir infliacijos, Lietuvos mokytojai susiduria su labai rimta problema. Mes patyrėme, kad jiems nuvykti į Vilnių ir dalyvauti mūsų seminaruose kiekvienas mokytojas turi išleisti savo viso mėnesio algą! Esant tokiai padėčiai APPLE nutarė praveisti piniginių vajų (fund raising) kuris padėtų kiekvienam Lietuvoje gyvenančiam seminarų dalyviui padengti transporto pagrindines išlaidas. Mes apskaičiavome, kad dvidešimties dolerių stipendija pilnai apmokėtų vieno dalyvio išlaidas. Tai nėra taip jau daug. Todėl prašome, kad kiekvienas APPLE narys surastų bent 4 -5 asmenis, kurie paaukotų po \$ 20. Mes esame įsitikinę, kad šis tikslas yra kilnus ir Lietuvos švietimui tikrai reikalingas.

Pirmoj eilėj mes skirsime stipendijas tiems mokytojams, kurie dirba kaimuose ir mažuose miesteliuose. Jie yra daugiausia izoliuoti nuo didesnių miesto centrų, todėl pagalba jiems labiau reikalinga. Kiekvienas mokytojas gavęs jūsų \$20. parąšys asmenišką padėką savo geradariui. Malonėkite pažymėti aukotojo vardą ir pavarde, adresą ir su čekių gražinti į APPLE P.O. Box 1370 West Hartford, CT 06107 Julius Veblaitis

DR. MILDOS BUDRIENĖS NAUJOS KNYGOS

Dr. Milda Budrienė, Lietuvių Medicinos Muziejaus Chicagoje įsteigėja ir direktorė, ruošia dar vieną knygą iš medicinos istorijos. Tai bus Pasaulio Lietuviai Gydytojai. Šis veikalas apims lietuvių medikus ir odontologus bei jų profesinę, kultūrinę ir visuomeninę veiklą už Lietuvos ribų.

Bendradarbiaujant gydytojams ar vietiniams žurnalistams, kruopščiai renkami duomenys Australijoje, Vakarų Europoje ir kitose pasaulio dalyse.

Dr. Budrienės du naujai veikalai ką tik pasirodė iš spaustuvių Lietuvoje ir Amerikoje. Vilniuje atspausdinta jos knyga, iš Lietuvos Sveikatos Apsaugos Istorijos. JAV išėjo Amerikos Lietuviai Gydytojai (1884-1984). Ši iliustruota knyga, su plačiais gydytojų gyvenimo aprašymais, nesumašytina su 1991 metais išleistu Dr. Budrienės redaguotu Amerikos Lietuvių Gydytojų Vardynu (1884-1984), kur yra teikiama trumpa dokumentacija. Šias dr. Budrienės knygas išleido Lituanistikos Tytymo ir Studijų Centras, kurio apimtyje veikia Lietuvių Medicinos Muziejus.

LIETUVOS ISTORIJOS REIKALAIŠ LANKĖSI LIETUVOJE

Prof. dr. Jonas Račkauskas, Lituanistikos Tytymo ir Studijų Centro pirmininkas, ir dr. Robertas Vitas, vykdomasis vicepirmininkas, vasario 6 - 13 dienomis lankėsi Lietuvoje, kur tarėsi su Lietuvos Istorijos Instituto vadovybe apie bendrai ruošiamą naują Lietuvos istorijos veikalą.

PRITRAUKIA TYRINĖTOJUS

Lituanistikos Tytymo ir Studijų Centro turtingi archyviniai, knygų ir periodikos rinkiniai vis pritraukia tyrinėtojų – iš arti ir toli. Štai vasario pabaigoje specialiai atvyks iš University of Kansas, Lawrence, profesorė Liuda Apinytė Popenhagen tyrinėti Lietuvos teatro istorijos savo dizertacijai. Tai būsimi pirmoji ta tema paruošta doktorato dizertacija ne Lietuvos mokslo istaigoje. Ši teatrologė, buv. Australijos lietuvaite, ir jos vyras amerikietis Ron Popenhagen, kuris irgi yra University of Kansas teatro profesorius, yra pagarsėję kaip aktoriai.

arza

RENGINIAI BOSTONE

Tradicinė Bostono skautų/čių Kaziuko mugė įvyks sekm., kovo 8 d., Lietuvių

Štai, kurie padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Sviderskas S., Akron	10.00
Gumbelevičius J., Winston ..	25.00
Dirvos #3-čio aukotojų sąrašą padarėme klaidą. Česnavičius Vytautas, Richmond Hill, N.Y. aukojo \$40, ne \$10 kaip buvo paskelbta. Atsiprašome.	
Adomavičius V., Brookfd ..	20.00
Černius E., Jacksonville	5.00
Diskėnas A., St. Petė	10.00
Penkauskienė A., Clev.	10.00
Mikalauskas S., Clev	5.00
Lazdinis G., Euclid	25.00
Pociulis St. Kenosa	5.00
Agurkis J., Omaha	10.00
Armanienė E., Baltimore ...	45.00
Garmus V., Juno Isles	5.00
Liaukus J., St. Peterburg	10.00
Daugirdas A., Willowick ...	15.00
Apynys V., Clinton	10.00
Misiūnas A., Gulfport,	10.00
Šepetytys M., Farmington	10.00
Kazemekaitis V., Racine	5.00
Dargėla A., Oak Lawn	5.00
Latvys J., Chicago	5.00
Paulionis V., Chicago	20.00
Pažemėnas K., Palos V.	20.00
Vyšnionis J., Willowick	10.00
Berželio taut. šokių grupė	
Hartford	20.00
Janušauskienė M., Lietuva ..	5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

piliečių klube, So. Bostone, pradžia 11:30 val. ryto. Sesių Stefos ir Linos Subatienų naujai režisuoto vaidinimo "Ožka ir septyni ožiukai" pradžia 3:00 val. p.p. Mugėje galima įsigyti tautiškų dovanų, skautiškų rankdarbių; ragauti lietuviškų patiekalų, tortų, saldumynų.

Verbų sekmadienio popietę, balandžio 4 d., 3 val. p.p. Lietuvių Piliečių Klubas salėje įvyks Algimanto Kezio fotoparoda ir susitikimas su Lietuvos teatro meistras. Rengia Bostono Tautodailės Instituto skyrius, pirm. S. Šatienė. Bus galima įsigyti verbų, vėlykinių margučių ir papuošimų. Po programos – kavutė. L.Ž.

Pranešu draugams ir pažistamiems,

kad š.m. vasario 9 d. Three Rivers, Calif. mirė mano mylmas ir vienintelis brolis Feliksas Vytautas Safrončikas, gimęs Lietuvoje, Kėdainiuose 1921 m. lapkričio 10 d. buvusio vietos burmistro bei teisininko Martyno Safrončiko šeimoje.

Jo liūdi sūnūs Vytautas ir Martynas, dukterė Birutė Gurčienė, jos vyras Rimas ir 2 anūkėliai. O labiausiai nepakeliamas smūgis Jo mamytei sengalvėlei, jau 99 metų amž., sesutei Melanijai bei Jos vyrui.

Jo svajonė buvo su jais susitikti, aplankyti tėvo ir brolio kapus ir gimines, Nesuskubo.

Buvo palaidotas greta savo žmonos vietos kapinėse š.m. vasario 13 katalikų bažnyčios apeigomis.

Nuliūdę –

Sesuo Zina Vyšniauskienė
duktė Zina ir sūnus su šeima